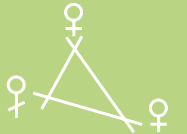

ARALIK
2016
SAYI 27

kadınlarla mor bülten

ÇOCUK CİNSEL İSTİSMARI ÖNERGESİNE İZİN VERMEDİK • KİHEP BELEDİYELERLE
İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR • EKONOMİK HAKLARIMIZ VAR! KİTAPÇIĞIMIZ ÇIKTI •
10. KİHEP EĞİTİCİ EĞİTİMİ'Nİ GERÇEKLEŞTİRDİK

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

Bizden Haberler

Türkiye'deki olağanüstü siyasi ve ekonomik koşullar, güvenlik sorunları, OHAL yönetimi ve ekonomik kriz gibi süreçlerden geçtiğimiz bu dönemde aynı zamanda kadın ve kız çocuklarının haklarına yönelik saldırılar da oldukça arttı. 2016 yılının son ayları mevcut kazanılmış yasal haklarımızı korumak için çok çaba sarf etmemiz gereken ve bazı kadın derneklerinin kapatıldığı bir dönem oldu.

Geçen Haziran ayında TBMM'nin kısa adıyla "Boşanma Komisyonu" olarak bilinen Komisyonu'nun hazırladığı 450 sayfalık taslak önerisi, yine Anayasa Mahkemesi'nin Türk Ceza Kanunu'ndaki (TCK) çocuklara yönelik cinsel saldırıları düzenleyen 103. Madde'nin 1. ve 2. fıkralarının iptali, bunlara paralel olarak TBMM'deki ilgili komisyonların, 103. Madde'deki değişikliği de içeren "*Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*" olarak adlandırılan torba yasa içerisinde Ekim ayında TBMM'ye sevki ve 17 Kasım'daki Genel Kurul görüşmeleri esnasında hükümetin son dakikada cinsel istismarcılara neredeyse af niteliğindeki yasa önerisi gibi gelişmeler oldu. Özellikle cinsel istismar önermesine karşı Türkiye'nin her yerinden binlerce kadın ve 140 civarı kadın örgütü olarak tepkilerimizi göstermekte gecikmedik. Zaten belli bir süredir *TCK 103 Kadın Çalışma Grubu* olarak hareket eden kadın örgütlerinin sayısı hızla arttı ve 17 Kasım gecesinden 25 Kasım'a kadar *TCK 103 Kadın Platformu* ve başka platformlar içinde basın bildirimleri hazırlayıp sokaklarda tepkilerimizi gösterdik. Bunların sonucunda cinsel istismar önergesi geri çekildi ancak TCK 103. Madde'nin onaylanan hali hala kız çocuklarının hakları açısından önemli riskler barındırıyor.

Yine OHAL kapsamında çıkarılan bir Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bazı kadın dernekleri kapatıldı. Kapatılan Van Kadın Derneği, Muş Kadın Çatısı Derneği ve Muş Kadın Derneği, KİHEP'i yıllardır birlikte uyguladığımız dernekler ve atılan bu anti-demokratik adım yüzünden şu anda KİHEP dahil faaliyetlerini durdurmak zorunda

kaldılar. Sahada kadınlara çok önemli destekler veren bu kadın örgütlerinin bu şekilde kapatılması örgütlenme ve ifade özgürlüğümüzü ihlal etmekle kalmıyor aynı zamanda kadınlara ulaşmamızı da engelliyor.

Bunun yanısıra, KİH-YÇ olarak sahada KİHEP uygulamaları konusunda belediyeler ile ortaklıklar geliştirdik. Ortaklıklarımızı daha kurumsal bir düzeyde sürdürmemizi sağlayacak olan belediyeler ile protokol imza süreçlerimizi devam ettirdik. Ekim ve Aralık aylarında İzmir Gaziemir Belediyesi, Balçova Belediyesi ve Karşıyaka Belediyesi ile protokollerimizi imzaladık. Böylece 2016 yılında protokol imzaladığımız belediye sayısı 6'ya yükseldi.

Ekim ayında ayrıca ILO Türkiye Ofisi ile ortak yürüttüğümüz proje kapsamında 10. KİHEP Eğitici Eğitimi'ni 4 ilden 4 yeni belediyeden kadın çalışanların katılımıyla gerçekleştirdik. Bu hem eğitici sayımızı hem de ortaklıklarımızın sayısını artırdı.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin, BM Genel Kurulu'nda kabul edilmesinin üzerinden tam bir yıl geçti. KİH-YÇ olarak Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili uluslararası toplantılarda, Avrupa ve Asya'dan çeşitli kadın örgütleriyle bir araya geldik. Kısaca değindiğimiz bu konularla ilgili ayrıntılı yazıları ilerleyen sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Izmir Karşıyaka Belediyesi Sertifika Dağıtımı ve KİHEP Protokol İmza Töreni

Karabağlar'da KİHEP Şenliği

S. Nazik Işık

İzmir Karabağlar Kent Konseyi Başkanı

Karabağlar Kent Konseyi'nde son iki dönemdir KİHEP gruplarını tamamlamış olan katılımcılara sertifikalarını 8 Aralık'ta sahiplerine teslim ettik. KİHEP Şenliği olarak organize ettiğimiz törende sertifikaları bizzat Belediye Başkanı Sayın Muhittin Selvitopu verdi. Törene belediye yetkilileri ile İzmir'deki KİHEP grup yönlendiricilerinden bir kısmı katıldı.

KİH-YÇ adına Zelal Ayman şenliğimize İstanbul'dan geldi. Zelal'in gelişi Karabağlar'daki kadınlara Türkiye'nin her yerindeki KİHEP'li kadınların varlığını ve gücünü hissettirdi.

Şenlikte, Karabağlar Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği KİHEP gruplarının tamamının grup yönlendiriciliğini yapan, emeği ve sabrıyla hepimizin sevgisini, saygısını, dostluğunu kazanan Ayla Erdoğan aramızdaydı. Karabağlar'da KİHEP'i Kent Konseyi Kadın Meclisi başlattı ama Ayla, bugüne kadar Karabağlar'da yaşayan yaklaşık 140 kadına KİHEP'ten yararlanma imkanı sunan kadındı. Onun katılması bizim için "olmazsa olmaz"dı.

Benim en çok etkilendiğim, KİHEP'li kadınların konuştukları zamanlar oldu. Mikrofon deneyimi olmayan kadınlar çok güzel konuşmalar hazırlamışlardı.

İzmir Karabağlar Kent Konseyi ve Belediyesi'nin düzenlediği KİHEP Şenliği ve Sertifika Dağıtım Töreni

Beş çocuk annesi Dilek, KİHEP'te bulduğu yeni cesaretiyle nasıl üniversiteye başladığını anlattı. Üniversite öğrencisi 19 yaşındaki genç bir KİHEP'li kadın kendisini yeniden tanımış olmanın heyecanını aktardı. Genç-evli-çocuklu Semra, KİHEP sırasında çocuklarını bırakılabileceği geçici bir kreş uygulamasının önemine dikkat çekip, belediyeye kendisine bu imkanı sağladığı için teşekkür ederken, hepimize kadınlar için özel desteklerin önemini bir kez daha hatırlattı. Anladık ki, Kadın Meclisi Başkanımız Fahriye Kaşka lafı hiç dolandırmadan Belediye Başkanı'na her mahallede semt merkezleri ve çocukları için günlük veya saatlik bakım hizmetleri, kreş istediğimizi söylediğinde salondan bu yüzden büyük destek almıştı. Duygu ve düşüncelerini Türkçe ifade etmekte zorlandığını anlatan genç hemşerim, kadın olmanın kadınların el ele tutuşabilecekleri bir ortak hikaye olduğunu sadece anlatmadı, çok iyi hissettirdi. İnsanın içinden kalkıp elinden tutasını getiren bir konuşma yaptı.

Bu konuşmaları yan yana getirince, hikayelerimiz tek tek yazılsa da kadın olarak yaşadıklarımızın ortak özellikler gösterdiğini tekrar anladık. Gördük ki KİHEP, kendi varlığına kadın olma penceresinden yani bir başka gözle bakabilmektir; kendine emek vermektir; bilgilenmektir. Ve evet, "kişisel olan politiktir".

Ben Karabağlar'ın ilk kadın Kent Konseyi Başkanım. Seçildiğimden bu yana, kadınları Konsey'in karar organlarına katmaya, kadınların yerel kanaat önderleri haline gelmelerine çaba harcıyorum. Feminist kadın hareketinden gelen bir kadın, bir sosyal demokrat olarak bu duyarlılığı göstermem doğal. Çünkü biliyorum, kadınların farklı yaşam deneyimlerinden gelen birikimleri Karabağlar'ı iyiye, güzele, insana doğru değiştirecek. Bana göre KİHEP, bu gücü ortaya çıkarmanın en iyi aracı. KİHEP'li kadınlar olmasaydı, mesela Karabağlar'da "Çocuk Susar Sen Susma" sokak etkinlikleri olmayacaktı. Karabağlar Belediyesi Stratejik Planı'nın yenilenmesi çalışmalarında kadınların sesi çıktıysa, bu KİHEP sayesinde.

Karabağlar KİHEP Şenliği'ni İzmir Müzisyenler Derneği şenlendirdi. Sayelerinde şarkılarımızı neşeyle söyledik, halay çektik, dans ettik. Teşekkür ederiz. Onlarla ilk beraberliğimiz Konak Meydanı'nda "Kadına Şiddete Hayır" konseriydi. Her zaman yanımızdalar.

Gün gelecek, bu samimi çabalarıyla her eve bir müzik aleti sokacaklar.

Şenlik boyunca KİHEP'li kadınlarla "KİHEP hayatınızda ne değiştirdi?" video çekimleri yaptık. Bakacağız, "Karabağlar'da kadınlar değişiyor" videosu çıkar mı bu çekimlerden. Bizden haber bekleyin siz.

Çok isterdik, Karabağlar Belediyesi ile Dernek arasındaki Protokol KİHEP Şenliğimizde imzalsın. Yetişmedi. 15 Temmuz'un maliyeti böyle gecikmeleri de kapsıyormuş, öğrendik.

Yine çok isterdik KİHEP'li kadınların nicedir hayal ettikleri dernekleşmenin haberi bu şenlikte açıklansın. İçimizi rahatlatan, bu gecikmenin Ayla'nın Ankara'daki eğitimlerinden kaynaklanan yoğunluğu yüzünden olduğunu bilmek.

Ayla bizimle yürümeye devam ediyor... Kent Konseyi'nde yeni KİHEP grubumuz yeni yılla birlikte başlayacak...

KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI (KİHEP) NEDİR?

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP), 1995 yılında Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) tarafından geliştirildi. 20 yılda, Türkiye'nin 56 iline ve Kıbrıs'a ulaşan programa şimdiye kadar 14 binin üzerinde kadın katıldı. 16 hafta süren KİHEP, kadınların çok çeşitli alanlarda karşılaştıkları insan hakları ihlalleri konusunda toplumsal bilinci artırarak, kadınların bu sorunlar karşısında çözümler üretmelerine yönelik donanımı kazanmalarını sağlamayı, feminist bir bilinç oluşturmayı, kadınların Türkiye'de demokratikleşme sürecine özgür ve eşit bireyler olarak katılmalarını ve kendi bağımsız örgütlenmelerini desteklemeyi amaçlıyor.

Birlikte Olursak Her Şeyi Başarabiliriz

Z. Ferda Demirbaş

KİHEP Grup Yönlendiricisi – İzmir Güzelbahçe Belediyesi Meclis Üyesi

Güzelbahçe Belediyesi, vatandaşlarda farkındalık yaratmak amacıyla yeni yıl konseptine uygun olarak "Geri Dönüşüm Muhteşem Olacak" adlı bir sergi açtı. Sergide lastik, plastik, cam, karton ve benzeri geri dönüşüm malzemeleri kullanılarak yapılan objeler sergilendi. Geri dönüşüm, kullanım dışı kalan geri dönüştürülebilir atık malzemelerin çeşitli yöntemlerle tekrar imalat süreçlerine kazandırılmasıdır ve bu atık malzemelerin kullanılması çevre kirliliğinin engellenmesi açısından da önemlidir.

Sergiye KİHEP'li kadınlar olarak biz de geri dönüşüm malzemelerinden yaptığımız, yeni yıl ağacı içindeki bir kadın figürü ile katıldık. Kullanılmış CD, perdeciden aldığımız atık tüller ve paket kağıtlarıyla yaptığımız bu figürümüz büyük ilgi gördü.

Fikrin ana teması "Birlikte olursak herşeyi başarabiliriz!" oldu...

Güzelbahçe'deki KİHEP'li kadınların yaptığı geri dönüşümü ifade eden kadın figürü

Sırtımı Yaslayabileceğim Bir Ağaç...

Suna Erol

KİHEP Katılımcısı – İzmir, Limontepe

Sırtımı yaslayabileceğim bir ağacın olmadığını, sığınacak bir limanım olmadığını düşündüğüm, omuzlarımın düştüğünü, bacaklarımın artık beni taşımadığını, gözlerimin bile artık görmediğini düşündüğüm zamandı, KİHEP'i duyduğum zaman. Bir tesadüftü ya da ayağıma gelen bir fırsattı. KİHEP eğitimini ilk defa Karabağlar Belediyesi Limontepe Semt Merkezi'nde duydum. Açılışını öğrendiğimde daha da bir ilginç gelmişti; Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı. Günümüzde hala insan haklarını tartışırken açıkçası Kadının İnsan Hakları sözü beni pek cezbetmemişti. Fakat bilemezdim ki bir sihirli değnek gibi hayatıma dokunacağını. Bilemezdim ki kadınlığı öğreneceğimi, bilemezdim ki haklarımı en iyi şekilde öğreteceğimi...

Geçen sene Ekim ayında eğitimimize "Ben dili" ile başladık. İnsan olarak hiç beceremediğimiz dil. Meğer ne güzel bir dilmiş. Aslında hepimizin bildiği bir dil ama kullanamadığımız, hayatımıza uygulayamadığımız bir dil. Dersimiz gün geçtikçe daha da heyecan vermeye

başlamıştı. Kadınlığı öğrendim, şu bizlere yıllarca yanlış öğretilen kadınlık meğer ne güzelmiş. Aslında mükemmel olduğumuzu biliyordum fakat bilinçaltımıza yerleştirilmiş cehalet nasihatleri var ya bizi hep geride bırakmış. Geçmişin anneleri, yani annelerimiz, onların anneleri, böyle öğretmiş... Öncelik erkeğin, sofraya ilk erkek oturur, yemeğin en güzel yeri hep onlara sunulur, kadın yemese de olur. Yani bizi ayakta tutacak yiyeceği bile biz artık olarak yemişiz. Bedenimizden utandırılmışız. Bir yerin görülmesin, kapat üstünü başını sözleri ile bize namusu değil, bedenimizin çirkin olduğunu hissettirmiş.

Şiddet denilince aklımıza ilk olarak erkek tarafından gelen saldırı gelir. Ben bu eğitimle bakış açımı değiştirdim. Şiddet bize önce kadınlardan yani annelerimizden gelmiş. Yanlış bildiklerini düzeltmeden kendileri gibi kız çocuklarını eğitmişler. Arka planda olduğumuzu hissettirmişler. Susturulmuşuz, ezilmişiz, erkekler ise tamamen yüceltilmiş.

Ben bilinçsiz biri olarak hiç büyümedim. Kızlarını arka plana atan bir annem olmadı. İdolüm olan bir annem oldu benim. Topluma girdiğinde kadın-erkek herkesin onu ayakta karşıladığını görerek büyüdüm. Gururum oldu annem, kızdığım tarafları olsa da. Babam hoşgörülü bir insandı, erkek arkadaşımı bile anlattığım babam beni toplumda hiç bozmadı, susturmadı, konuşmama her zaman izin verdi. Buna rağmen ezik büyüdüğüm zamanlar oldu çünkü toplum üzerime etki etmeye başladı. Her şeyi yıkmaya çalışan toplum, şiddeti yaratan toplum. Yani sadece erkek-kadın olarak nitelendirmiyorum bu durumu. KİHEP eğitimini alan tüm kadınlara sesleniyorum: Öğrendiklerinizi, gördüğünüz herkese anlatmaya çalışın, öğrendikleriniz sizinle kalmayın, bu toplumu değiştirmek bizlerin elinde. Bizler o küçük sınıfamıza kocaman yüreklerimizi sığdırdık. Haklarımızı öğrendik, üzerinde tartışarak konuştuk, yeri geldi düşüncelerimizi, umutlarımızı, hayallerimizi anlatarak hıçkırıklara boğulduk, yeri geldi anılarımızı, isteklerimizi anlatarak kahkahalara boğulduk. Keşke erkek olsaydım cümlesini sildim kafamdan, bir kere daha dünyaya gelsem yine kadın olarak gelmek isterim diyorum artık. Bir tane olduğumu ve bu güzel dünyaya bir kere geldiğimi, bir daha gelmeyeceğimi anladım. Uyandığım her sabaha merhaba, uçan kuşa, doğan güneşe, aya, yıldızla merhaba diyorum artık. İnsanlığın güzelliğini, konuşmayı bildikten sonra erişilmez mutlulukların olduğu kanısına vardım. Bir eğitimin bu kadar güzel ve keyifli olacağını hiç düşünmemiştim. Su içmek kadar ferah, uyanmak kadar şükür, koşmak kadar harikaydı.

Başkalarını alkışlarken kendi kendimi alkışlamanın mutluluğuna vardım. KİHEP ayna oldu bana, görüntümü değil içimi, yüreğimi gösterdi bana. Ben de artık başka kadınlara, genç kızlara ışık olmak için savaşıcağım.

Bu eğitimi bizlere keyifle veren Aylacığım, sana sonsuz minnettarım. Bizleri en iyi şekilde dinleyip yol gösterdiğin için ve eğitimimiz sona erdiği halde hala bizi arayıp sorduğun için sana sonsuz teşekkürler...

Ben Kadınım

Zöhre Çınar

KİHEP Katılımcısı – İzmir, Limontepe

Ben kadınım, güçlüyüm,
Gücüme güç katıp,
Haklarım için yılmadan savaşıp,
Başım dik, geleceğe güvenle bakmaya geldim...

Ben kadınım, anayım,
Doğursam da, doğurmasam da,
Ne eksiyim, ne de yarımım,
Varlığım, her şeyim...

Ben kadınım, bu dünyaya,
Mutlu bir aşık olmaya,
Mor ve kırmızı rengi
Çiçekte sevmeye geldim...

Ben kadınım, karar verdim,
Önüme hangi engel çıkarsa çıksın,
Cesaretim ve azmimle aşmaya,
Hayatı dolu dolu yaşamaya geldim...

KİHEP Belediyeler ile İşbirliğini Güçlendiriyor

Zelal Ayman

KİHEP Koordinatörü – KİH-YÇ

Önceki sayılarda da belirttiğimiz gibi, KİHEP'in Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile işbirliği içinde yürümesinin önündeki engeller dolayısıyla KİH-YÇ, KİHEP saha uygulamasını son yıllarda yerel yönetimler ve kadın örgütleriyle ortaklaşa yürütüyor. 2012 yılında aldığımız bu karar ile, 2013 ve 2016 yıllarında gerçekleştirdiğimiz 3 ayrı KİHEP Eğitici Eğitimi yolu ile hem eğitici havuzumuzdaki eğitici sayılarını artırdık hem de KİHEP kurumsal ortaklarımızın sayısını artırdık. Halihazırda 20'den fazla belediyeden 50'ye yakın belediye çalışanı KİHEP eğitici arkadaşımız bulunuyor. Aynı şekilde kadın örgütlerinden arkadaşlarımızın da sayısı artıyor. Öte yandan, Türkiye'deki siyasi istikrarsızlık ve çatışmalardan dolayı bazı belediyelere kayyum atanması ve bu kayyumların belediyelerdeki kadın danışma merkezlerini kapatmaları sonucunda, bu belediyelerdeki eğitimcilerimiz grup açamıyor veya açmışsa bile gruplarını tamamlayamıyorlar.

İZMİR BELEDİYELERİ İLE KURUMSAL İŞBİRLİKLERİ

Bu konuda özellikle İzmir'deki belediyelerle işbirliklerimiz öne çıkıyor, zira Şubat 2016'da düzenlediğimiz Eğitici Eğitimi ile KİHEP ağına katılan 11 belediyeden 6 tanesi ile KİHEP Kurumsal Ortaklık Protokolünü imzalamış durumdayız. Geçtiğimiz yaz aylarında İzmir'den Seferihisar Belediyesi ve Güzelbahçe Belediyesi ve Aydın'dan Kuşadası Belediyesi ile protokolü imzalamıştık. 2016 sonbaharında ise İzmir Gaziemir Belediyesi, Balçova Belediyesi ve Karşıyaka Belediyesi ile imzalayarak, protokol imzaladığımız belediye sayısını 6'ya çıkardık.

Karar alıcı konumda olsun olmasın, kadın ve erkeklerin, kadınlara ulaşmamızdaki katkıları çok önemli ve onların gayreti olmadan bu güzel ve kalıcı sonuçlara bu kadar kısa zamanda ulaşmamız çok zor olurdu. Bu süreçlerde emeği geçen tüm eğitimcilerimize, KİHEP katılımcılarına, desteklerini esirgemeyen kadın ve erkek belediye yetkililerine çok teşekkür ediyoruz. Ayrıca, Gaziemir Belediye Başkanı Sayın Halil İbrahim Şenol, Balçova Belediye Başkanı Sayın Mehmet Ali Çalkaya ve Karşıyaka Belediye Başkanı Sayın Hüseyin Mutlu Akpınar'a katkılarından dolayı özel teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Karabağlar Belediyesi ile de son derece olumlu giden süreci Ocak 2017'de tamamlayıp protokolü imzalayacağız.

İzmir Balçova Belediyesi Sertifika Dağıtımı ve KİHEP Protokol İmza Töreni

Karabağlar Kent Konseyi ve Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ortaklığında organize edilen KİHEP Şenliği'ne de katılarak bu konudaki desteğini gösteren Karabağlar Belediye Başkanı Sayın Muhittin Selvitopu'na, Karabağlar Kent Konseyi Başkanı Nazik Işık'a ve Sosyal Yardım İşleri Müdürü Pelin Erda'ya da teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Çoğu İzmir'deki 10 belediyede çalışan 32 KİHEP eğitimcimizden kadın örgütlenmelerinde yer alan eğitimcilerimizin grupları da devam ediyor. ÇEKEV'den Kızbes, ikinci grubuna şu anda İzmir Kent Konseyi'nde devam ederken, Bade, Aliağa'daki ve Saadet, Urla'daki kadınlarla KİHEP gruplarına devam ediyorlar.

İzmir Gaziemir Belediyesi Sertifika Dağıtımı ve KİHEP Protokol İmza Töreni

“Ekonomik Haklarımız Var!” Kitapçığımız Çıktı!

HAKLARIMIZ VAR! KİTAPÇIK SERİMİZE BİR YENİSİNİ EKLEDİK

KİHEP gruplarına katılan veya katılmayan bütün kadınların yıllardır yararlandığı *Haklarımız Var* kitapçık serimize “*Ekonomik Haklarımız Var*” kitapçığını da ekledik. Serinin dördüncüsü olan bu kitapçığımız, Türkiye’de kadınların ekonomik haklarıyla ilgili hak bilinci edinmelerine katkıda bulunacak kapsamlı bilgiler içeriyor. Derneğimizin kurucularından ve feminist iktisat uzmanı arkadaşımız Prof. Dr. İpek İlkaracan Ajas tarafından yazılan kitapçıkta, kadınların ekonomik haklarının ne olduğu, ev içi emek, bakım emeği ve bakım ekonomisinin ne anlama geldiği, bu bakım yükünün kadınları nasıl etkilediği, işgücüne katılımları, aile ve iş yaşamı dengesi ile bu dengenin nasıl kurulabileceği gibi konular, hikayeler ve görsellerin yardımı ile anlatılıyor. Kitapçıkta özellikle insana yakışır iş ve iş koşulları konusunda bilgiler aktarılırken, işgücüne katılma durumunda ekonomik haklarımızın ne olduğu ve bu hakların ihlalinin nasıl gerçekleştiği ele alınıyor. Kitapçıkta

ayrıca, kadınların işgücü piyasasına girmek istediklerinde nasıl bir yol izleyebilecekleri, ne türden kurslara katılabilecekleri ile girişimcilik olanakları ve mikro kredi sunan kurumlarla ilgili bilgiler paylaşılıyor. Ekonomik haklarımız konusunda bilgi, destek ve eğitim alabileceğimiz kamu kurumları ve sivil kuruluşların da bilgisi veriliyor.

Bu önemli kaynağı KİHEP’e ve kadınlara kazandırdığı için başta İpek olmak üzere emeği geçen herkese çok teşekkür ediyor ve kitapçıkta mümkün olduğunca çok kadının yararlanmasını diliyoruz.

Ekonomik Hak Bilinci İçin Kadının İnsan Hakları Eğitimi (KİHE) Devam Ediyor

Hilal Gençay, Duygu Şahin

KİH-YÇ

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi ile birlikte *Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler: Türkiye’de İnsana Yakışır İş İçin Kadınların Güçlendirilmesi Projesi* kapsamında yürüttüğümüz Kadının İnsan Hakları Eğitimi (KİHE) grup çalışmaları ile Mart-Haziran 2016 arası işbirliği yaptığımız belediyelerin düzenlediği mesleki eğitim kurslarına katılan 500 kadına ulaştık. Şubat 2017 sonuna kadar devam edecek çalışmalar ile toplam 1000 kadına ulaşmayı amaçlıyoruz.

Gelir getirici bir işte çalışmaya hazırlanan kadınları, çalışma hayatında karşılaşılabilecekleri zorluklar konusunda güçlendirmeyi amaçlayan bu projede, aldığı eğitimden sonra bir iş yerinde çalışmaya başlayan, farklı meslek kurslarına da katılma kararı alan ya da kendi iş yerini açan ve sevincini de bizimle paylaşan daha şimdiden birçok kadın var. Katılımcıların kendileri ve bağımsız değerlendirme sonuçları KİHE grup çalışmasının katılımcılar üzerindeki olumlu etkisini teyit ediyor. Ayrıca KİHE grup çalışmalarının uygulandığı merkezlerden güzel haberler gelmeye devam ediyor. KİHE grup çalışmasına katılmış bazı gruplar toplu olarak farklı meslek kurslarına ve girişimcilik eğitimlerine devam ediyorlar.

KİHE grup çalışmalarına katılan kadınlar programın onların üzerindeki etkisini aşağıdaki cümlelerle ifade ettiler:

"Şimdi daha cesaretli işe başlayabilirim."

"Özel ve önemli olduğumu hissettim."

"Bu eğitimden sonra kendi işyerimi açmak ya da ücretli işte çalışmak ve ekonomik özgürlüğüme kavuşmak istiyorum."

"Çalışma hayatında hiç bilmediğim haklarımı öğrendim."

"Artık çalışma hayatına hazırım, kimse haklarımı gasp edemez."

"Bir gün mutlaka kendi gözlemeci dükkânımı açacağım, bunda kararlıyım. Yapabileceğimiz birçok şey var ama birinin bize bu konuda rehberlik yapması gerekiyor."

"Bugüne kadar hiç düşünmediğim bir şey yaptım, bu programın bana verdiği güçle bir siyasi partiye bugün katıldım ve buraya sevinçle geldim."

"Çocuklarla ve eşimle uyumlu olmaya başladım. 'Kadın haklarına gidiyor ya, oradan öğreniyor' diyorlar."

KİHE programının, katılımcılar üzerindeki etkisini Mart-Haziran 2016 arası dönemde uygulanan gruplarda yapılan bağımsız değerlendirme sonuçlarında da görmek mümkün. Bu sonuçlardan bazılarını göre

katılımcıların yüzde 55'i evlilikte mal rejimi ile ilgili kanunu bilmediklerini ve bu eğitimde öğrendiklerini; yüzde 54'ü bakım hizmetlerinin, özellikle de çocuk bakım hizmetlerinin devlet hizmeti olması gerektiğini ve sosyal bir hak olduğunu; yüzde 42'si erkeğin kadını çalışmaktan alıkoymasının ekonomik bir hak ihlali olduğunu; yüzde 47'si eşlerden birinin diğerinin parasını elinden almasının ya da sahip olduğu halde diğer eşe para vermemesinin bir tür şiddet olduğunu ve yüzde 81'i medeni hali ne olursa olsun bir kadının kendi yararı için çalışması gerektiğini bu eğitim sayesinde öğrendiklerini ifade ettiler.

10. KİHEP EĞİTİCİ EĞİTİMİ'Nİ ORTAK BELEDİYELERLE GERÇEKLEŞTİRDİK

Projenin bir başka güzel sonucu da işbirliği yapılan belediyelerin kadın çalışanlarına yönelik olarak gerçekleştirilen 10. KİHEP Eğitici Eğitimi oldu. 3-14 Ekim 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu eğitici eğitimi ile Ankara Çankaya Belediyesi çalışanlarından 5, Bursa Büyükşehir Belediyesi çalışanlarından 4, Bursa Osmangazi Belediyesi çalışanlarından 5 ve İstanbul Kadıköy Belediyesi çalışanlarından 3 kişinin katılımıyla KİHEP eğitici ağına 18 yeni eğitici katılmış oldu. Her biri çalıştıkları belediyelerin bünyesinde KİHE ve KİHEP grup çalışmaları yürütecek bu yeni eğiticilerin aramıza katılması ile proje illerinde kadınların güçlenmesine ve örgütlenmesine katkı sunacak olmak bizi şimdiden heyecanlandırıyor.

10. KİHEP Eğitici Eğitimi katılımcıları, ILO Temsilcisi Kadir Uysal ve KİH-YÇ ekibi

Sığınaklar Kurultayı OHAL Koşullarında Toplandı

Hande Ersayoğlu

KİH-YÇ

18. Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı bu sene 15-17 Ekim tarihlerinde Adana Kadın Dayanışma Merkezi ve Sığınma Evi Derneği'nin ev sahipliğinde Adana'da gerçekleşti. 1998 yılından bu yana her yıl toplanan Kurultay, aile içinde kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin güçlendirilmesini, sığınak ve danışma/dayanışma merkezlerinin geliştirilmesini ve kadın örgütlenmeleri arasında dayanışmayı ve paylaşmayı arttırmayı hedefliyor. Bu seneki Kurultay'a kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışan 29 ilden, 68 kadın ve LGBTİ örgütü, 61 kamu kurumu ve belediyeden yaklaşık 330 kadın katıldı. Kurultayın bu seneki ana başlığı "*Kadına Karşı Şiddetle Mücadelede Yerel Yönetim Yaklaşımları ve Kadın Örgütleri ile İşbirliği*" oldu. Katılımcılar ana başlık etrafında şekillenen konularda tebliğ sunumları ve atölye çalışmaları yaptılar.

Toplantının ilk günü, sığınak ve dayanışma merkezi çalışmaları, yerel yönetimlerle kadın örgütlerinin ilişkileri, yerel yönetimlerin kadına karşı şiddetle mücadelede yaptıkları örnek çalışmalar ve kadına yönelik şiddetle mücadelede ulusal ve uluslararası hukuk mekanizmaları konularında kadın örgütleri sunumlar yaptılar. İkinci günü ise katılımcılar, "Yerel Yönetimlerde Kadına Karşı Şiddetle Mücadelede İmkânlar, Zorluklar", "6284 Sayılı Kanun Uygulamaları ve Yaşanan Sorunlar", "Kadın Örgütleri, ŞÖNİM ve Belediye Danışma Merkezleri: Farklı Deneyimler ve İletişim", "Göçmen, Sığınmacı, Mülteci Kadınlarla Dayanışma Pratiklerimiz", "Şiddete Maruz Kalan Çocuklarla Dayanışma Merkezinde ve Sığınakta Çalışma", "İkincil Travma ve Kendini Koruma/Baş etme Yöntemleri", "Sığınak/Danışma Merkezi Çalışmasına Yeni Başlayanlar İçin Başvuru Alma" başlıklı 7 atölyede, daha küçük gruplar şeklinde derinlemesine tartışmalar yürüttüler. Bu tartışmalar sonucunda her atölye kendi sonuç bildirgesini hazırladı.

OHAL koşullarının gölgesinde gerçekleştirilen Kurultay'da belediyelere atanan kayyumlar ile anti demokratik uygulamaların ivme kazanması ele alındı. Kayyum atanan belediyelere bağlı kadın birimlerinin ve merkezlerinin kapatılmasının, kadın çalışanların ihraç edilmesinin veya görev değişikliğine maruz bırakılmasının kadın çalışmalarının mücadele alanını daralttığı önemle vurgulandı. Ayrıca kapatılan merkezlerde başvuru yapan kadınlara ait özel bilgilerin bulunduğu arşivlere el konulmasının bir hak ihlali olduğu ve kadınların güvenliğini tehlikeye düşürdüğü belirtildi.

Hem Kürt illerinde var olan savaş ve şiddet ortamının kadınlar üzerindeki etkisi hem de kayyum atamaları ile kadın çalışmalarının pasifize edilmesi kuşkusuz kadınların yıllarca mücadele ve deneyim sonucu elde ettiği kazanımları geriye götürüyor. Geçtiğimiz ay yayınlanan bir KHK ile Adıyaman Kadın Yaşam Derneği, Ceren Kadın Derneği, Gökkuşuğu Kadın Derneği, Muş Kadın Çatısı Derneği, Muş Kadın Derneği, Selis Kadın Derneği ve Van Kadın Derneği'nin kapatılması ve faaliyetlerinin durdurulması ise bunun birer göstergesidir.

Kurultay'da tartışılan bir diğer konu ise ülkelerinden savaş, şiddet ve/veya başka zorluklar sebebiyle Türkiye'ye göç eden kişilerin yaşadıkları sorunlardı. Bu bağlamda göçmen konumundaki kadın, çocuk ve LGBTİ bireylere yönelik hak ihlallerinin engellenmesi, ayrımcılığın ve şiddetin önlenmesi için devlet tarafından sosyal ve hukuki destek mekanizmalarının oluşturulması ve mevcut koşulların iyileştirilmesi talep edildi.

Kurultay'a katılan kadınlar ülkemizde ve dünyada yükselen savaş politikalarına, erkek şiddetine ve eril düzene karşı taleplerini bir kez daha birbirlerinden aldıkları güçle yüksek sesle dile getirdi, isyanın ve direnişin umudu oldular.

Geleneksel olarak 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde yayınlanan Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Sonuç Bildirgesi'ne www.siginaksizbirdunya.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Cinsel İstismar Önergesine İlişkin Ortak Basın Açıklaması

TCK 103 KADIN PLATFORMU

KADINLAR İTİRAZ EDİYOR!

#TecavüzMeşrulaştırılamaz

ÇOCUK İSTİSMARI YASA TASLAĞI VE ÖNERGESİNE İTİRAZ EDİYORUZ!

Önergeyi değiştirmek erken ve zorla evlilikleri, çocuk istismarını engellemeyecek!

17 Kasım 2016'da hükümet tarafından TCK 103. Maddede değişiklik öngören tasarıya 2. madde olarak ek bir önerge verildi. Çocuklara yönelik cinsel istismar faillerinin, mağdurlar ile evlendiklerinde cezadan muaf olmasını öngören bu önerge, önemli toplumsal tepkilere yol açtı. Sayısız kadın örgütünden çocuk derneklerine, aile hekimlerinden avukatlara toplumun çeşitli çevrelerinden, ülkenin her yerinden ve dünyadan gelen tepkiler üzerine hükümetin önergeyi değiştirmesi gündeme geldi. Haberler, yeni önergenin, hâlihazırda çocuk istismarı suçundan ceza almış faillerden 16 Kasım 2016 tarihine kadar mağdurla resmi evlilik yapanları kapsayacak şekilde kısıtlanacağı yönünde. Ancak bu yeni teklif de itirazlarımızı karşılamıyor; bu haliyle rıza yaşının 12 yaşına indirilmesinin önüne geçmediği gibi, erken evlilikleri ve çocuk istismarını da engellemeyecek!

22 Ekim 2016'da TBMM Başkanlığına getirilen torba yasa ile TCK 103. maddede (af önergesi dışında) yapılmak istenen 12 yaş değişikliği, süren ceza davalarında ve bundan sonra meydana gelecek olan çocuk istismarlarında, failleri hukuki koruma altına alıyor, cinsel ilişkiye rıza yaşını 15'ten 12'ye indirme tehlikesi taşıyor. Hükümetin 17 Kasım'da verdiği ek af önergesinde de bu durum aynen korunuyor.

Kadın örgütleri olarak, günlerdir tekrarladığımız, TCK 103. maddeye ilişkin tüm önerilerin geri çekilmesine ve 103. maddenin çocukları mağdur etmeyecek şekilde

yeniden düzenlenmesine dair uyarılarımızı bir kez daha yineliyoruz. Hükümetin yasal boşluk bırakmayacak şekilde ve ivedilikle bu değişiklikleri yapmasını ve bu süreci biz kadın örgütleriyle şeffaf ve katılımcı bir biçimde yürütmesini bekliyoruz.

15 yaş altındaki çocuğun rızasından bahsedilemez!

TCK 103. maddede, 15 yaş altındaki çocukların cinsel davranışa rızasının olduğunun kabul edilemeyeceği açıkça belirtilmelidir. Olayın taraflarından ikisi de çocuksa, bu çocukları cinsel davranışa yönlendiren, kolaylaştıran, teşvik eden ve zorlayan kişiler mutlaka cezalandırılmalıdır. Aksi halde çocuklara ceza verilmemesinden cesaret alınarak gelenek, görenek, adet, dini referanslar vb. bahaneler ile bu çocukların zorla bir "evlilik" ilişkisi içerisine sokulması kuvvetle muhtemeldir.

Erken yaşta ve zorla evlendirme Ceza Kanunu'nda suç olarak düzenlenmelidir!

Çocukların dini nikah ile evlendirilmesi suç olarak düzenlenmelidir!

Erken yaşta ve zorla evlendirmenin suç olarak düzenlenmesi gerekli ve Türkiye'nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 37. maddesi gereği zorunludur. Sözleşme, yetişkin bir kişinin veya çocuğun evlenmeye zorlanmasının suç olarak düzenlenmesi yükümlülüğü getirmektedir. Erken yaşta ve zorla evlendirme suçu, aileleri ve bu törenlere katılan kamu görevlilerini de kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

Erken yaşta ve zorla evlendirme suçu, sadece kanunen tanınmış evlilikleri, yani resmi nikahlı evlilikleri

kapsayacağından, çocukların dini nikah adı altında zorla evlendirilmesinin önüne geçecek bir düzenleme de yapılmak zorundadır. Anayasa Mahkemesi, Ceza Kanunu'nun resmi nikah olmaksızın dini nikah yapılmasını suç olarak düzenleyen maddesini iptal ederek, çocukların dini nikah adı altında cinsel istismarının önünü açmıştır. Medeni Kanun'da evlenme yaşı 18 olarak düzenlenmeli, ayrıca Ceza Kanunu'nda çocuklara (yani 18 yaşından küçük tüm bireylere) dini nikah yapılması ve resmi nikah olmaksızın dini nikah yapılması suç olarak düzenlenmelidir. Dini nikahı kıyanlar (imam, muhtar vb.), başta aileleri olmak üzere çocukları buna zorlayanlar, teşvik edenler ve bu törenlere katılan kamu görevlileri cezalandırılmalıdır.

Cinsel istismar, tecavüz ve evlilik kelimeleri aynı cümlede kullanılamaz!

Evliliğe cinsel istismar ve tecavüz suçunu aklayan bir hukuki statü tanınması kabul edilemez. Ayrıca bir tarafında mağdur diğerinin fail olarak adlandırıldığı bir ilişkinin evlilik olarak kabul edilemeyeceği de ortadadır. Anayasaya göre, evlilik eşler arasında eşitliğe dayanır. İstismar edilen ve istismarcı arasında böyle bir ilişkinin olmadığı açıktır.

Af Önergesi geri çekilmelidir!

Önergede yaş farkı sınırı yer almamaktadır. Bu durumda fail ile mağdur arasında 40-50 yaş dahi olabilmesi mümkündür.

Önerge sadece faile değil, suça azmettirenlere veya işlenişine yardım edenlere de ceza affı getirmektedir. Oysa bu tür vakalarda bu kişiler, genellikle evlenmesi hukuken mümkün olmayan istismara uğramış çocukları fuhuş sektöründe kullanan ya da dini nikah adı altında birlikte yaşamaya zorlayan kişilerdir. Af kapsamına alınamazlar.

Önergenin 16 Kasım tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçlarını kapsayacağı belirtilmiştir. Yani görüntüde geriye dönük bir ceza affı söz konusudur. Ancak bu tarz afların nerdeyse hiç bir zaman bir kereyle sona ermediği devamlılık gösterdiği bilinmektedir.

Ayrıca Anayasa Mahkemesi olur da önergede yazan tarihi iptal ederse ne olacaktır? Bunun şu an için öngörebildiğimiz sonucu bu affın kalıcı hale geleceğidir. Yani cinsel istismar mağduru ile suçun faili arasında evlilik ilişkisi kurulması cezayı ortadan kaldıran bir hal haline gelecektir. Veya Anayasa Mahkemesi önergede yer alan resmi nikah şartını iptal ederse nasıl bir sonuçla karşılaşacağız? Böyle bir karar çıkarsa önerge herkesi kapsayan hale gelecektir, tüm cinsel istismar faileri cezasız kalacaktır.

Devlet, hukuku işlenmiş bir suçun üzerini örtmek için kullanamaz!

Hükümet önergenin gerekçesinin, erken yaşta resmi olmayan birliktelik kurdukları için eşi cinsel istismar suçundan hapiste olan kadınların/ailelerin mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması olduğunu öne sürüyor. Ancak söz konusu önerge işlenmiş olan bir suçun üzerini örtecek, hukuk dışı olarak bir çocukla gerçekleştirilmiş bu tür resmi olmayan "evliliklerin" kabul edilebilir olduğu algısını yaratacaktır. Ayrıca, tecavüze uğrayan erkek ve kız çocukları arasında kız çocukları aleyhine yapılacak bir düzenleme Anayasa'nın eşitlik maddesine aykırı olacaktır. Devlet, "gelenek, görenek, âdet, din" gibi nedenleri hiçbir şekilde çıkartılacak yasalara gerekçe olarak gösteremez. Çünkü Türkiye kadınlara karşı ayrımcılık anlamına gelecek bu gerekçeleri, altına imza attığı sözleşmelerle bertaraf etme yükümlülüğü altındadır.

Devlet, varsa mevcut mağduriyetleri, hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı kalarak sosyal devlet politikaları ile telafi etmelidir. Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi'nin 14. maddesi gereği, devlet, mağdurların kısa ve uzun vadede fiziksel ve psiko-sosyal iyileşmelerine yardımcı olmak üzere gerekli yasal veya diğer tedbirleri almalıdır. Faileri cezasız bırakmak yerine etkin bir soruşturma, kovuşturma yapmalı ve asıl suçtan zarar görenin yanında olmalıdır. Devlet mağduriyetleri gidermek istiyorsa, Ceza Kanununu tüm vatandaşlara anlatmalı, benimsetmelidir!

TCK 103 Kadın Platformu Bileşeni 139 Kadın Örgütü Kasım 2016

Türk Ceza Kanunu 103. Madde'nin Serüveni

M. Cânân Arın

Avukat, TCK Kadın Platformu Üyesi

13/03/1926 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve 12/10/2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanununun yürürlük tarihine kadar yürürlükte kalan 765 sayılı Türk Ceza Kanununda "Çocukların Cinsel İstismarı" diye özel bir bölüm yoktu.

Türkçe'de İngilizce'deki "rape" sözcüğünün de tam karşılığı yoktur. Onun yerine eski Ceza kanunumuzda "ırza geçme" tâbiri kullanılırdı ve onun da ceza kanununda tanımı yoktu. "Irz" Arapça bir sözcük olup "şan ve şeref, nâmus, iffet" anlamlarına gelir (bkz. Ferit Devellioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara, 1962, s.472).

Bu başlığın alt başlığı ise "Cebren Irza Geçen Küçükleri Baştan Çıkaran ve İffete Taarruz Edenler" idi. Bu başlık altında düzenlenen 414 maddenin 1. Fıkrası "Her kim ON BEŞ YAŞINI BİTİRMEYEN bir küçüğün ırzına geçerse beş seneden aşağı olmamak üzere hapis cezasına mahkûm olur" diyordu.

Burada da açıkça gördüğümüz gibi Türkiye'de rıza yaşı ON BEŞ'tir. Buna rağmen Mardin'de on üç yaşındaki bir kız çocuğuna 26 erkeğin tecavüz etmesi ile ilgili davada Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi sanıklara alt sınırdan ceza vermiş, Yargıtay 14. Ceza Dairesi de bu kararı onamıştır. Gerekçe 13 yaşındaki çocuğun "rızasının olması"dır. Türk Hukuk tarihinin en kabul edilemez ve yüz karası kararlarından biridir. Burada da görüldüğü gibi küçük kentin ileri gelenleri sanıklar arasında ise, yasa ne dersin desin, uygulama erkek sanıkları koruma yönünde olmaktadır.

İşte bu 765 sayılı eski Ceza Kanununda cinsel suçlar "Âdâb-ı Umumiye ve Nizâm-ı Aile Aleyhinde Cürümler" başlığı altında toplanmıştı. Bir insana, bir çocuğa cinsel saldırıda bulunulduğunda, bu saldırı o insanın, o çocuğun bedenine, cinsel dokunulmazlığına değil genel edep kurallarına, aile düzenine karşı yapılmış bir saldırı kabul edilip o nedenle cezalandırılıyordu. Nitekim önce içine doğduğu ailenin, sonra evlendiği adamın, daha sonra içinde bulunduğu topluluğun malı kabul edilen kadın bedenine yapılan böyle bir saldırıda eğer kadın evli ise cezası daha ağırdı, çünkü başka bir adamın malına tecavüz edilmiş oluyordu ve gene aynı nedenle evlilikte tecavüz suç kabul edilmiyordu. Ama eğer kadın seks işçisi ise ceza çok daha hafif oluyordu, Gene aynı nedenle sözde namus adına kadın boğazlamalar, kadının mensup olduğu ailenin veya

topluluğun namusuna tecavüz olduğu, o topluluğun şerefi kirlendiği için kadının öldürülmesi ile sözde temizlenebiliyor ve hukuk sistemi de bunu doğal kabul ediyordu. Gelenek ve göreneklere dayanan bir uygulama!

Eski Ceza Kanunun korkunç hükümlerinden biri de şimdi tekrar canlandırılmaya çalışılan 434 madde idi. Bu maddeye göre:

1) Kaçırılan veya alıkonulan kız veya kadın ile maznun veya mahkûmlardan biri arasında EVLENME VUKUUNDA KOCA HAKKINDA HUKUKU ÂMME DÂVASI ve hüküm verilmişse cezanın çektirilmesi tecil olunur.

2) Müruru zaman haddine kadar erkek tarafından haksız olarak vukua getirilmiş bir sebeple boşanmaya hükmedilirse takibat yenilenir. Evvelce hüküm verilmişse cezası çektirilir.

3) Bu madde hükümleri 414, 415 ve 416'ncı maddeler hakkında da caridir.

4) Evlenen maznun veya mahkûm hakkında hukuku âmme dâvasının veya cezanın tecilini müstelzim olan haller fiilde methali olanlar hakkında dâva ve cezanın düşmesini müstelzimidir.

Yani eğer bir kadına birden çok kişi tecavüz etmiş ve içlerinden biri o kadınla evlenmişse, diğerlerinin de cezası düşer!

İşte kısaca değindiğim bu Ceza Kanunu'nun, 2004 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne gireceği ümidi ile diğer yasalarla birlikte Avrupa Birliği yasalarına uyum sağlamak üzere değiştirilmesine karar verildi. Bu kararla birlikte İstanbul'daki bazı hukukçu kadınlar ve hukukçu olmamakla birlikte tabanda çalışan kadın örgütleri (Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği gibi) Ceza Kanunu'nun kadının insan haklarını derinden ihlâl eden cinsel suçlarla ilgili bölümlerini yeniden yazmaya başladılar. Bu maddelerin yazılımda Avrupa ülkelerindeki konuyla ilgili maddeler Türkçe'ye çevrildi ve üzerlerinde uzun günler ve geceler süren çalışmalar yapıldıktan ve çalışmalar sonunda yazılan maddelerin Meclis'ten geçmesi için de büyük emekler harlandıktan sonra bugünkü maddeler ortaya çıktı.

5237 sayılı Ceza Kanununda cinsel suçlar 102-105. maddeler arasında "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" başlığı altında yer aldı. Böylece Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri ilk kez insanların

tecavüzü engelle. tecavüzcüyü durdur.

KADIN ÖRGÜTLERİNDEN ÇAĞRI: Çocukların tecavüzcülerle, istismarcılarla evlendirilmelerine ilişkin AKP önergesi derhal geri çekilmelidir!

ve insan olarak kabul edilen kadınların “cinsel dokunulmazlık”ları olduğunu kabul etmiş oldu. Artık bu suçlar, umumi âdaba veya aile düzenine karış suç olmaktan çıkmış bireyin cinsel dokunulmazlığına karşı suç olarak kabul edilmişti.

TCK, “Çocukların Cinsel İstismarı” başlığı altında düzenlenen md.103:

1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden:

- On beş yaşını tamamlamamış (burada da on beş yaş rıza yaşıdır) veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,
- Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar anlaşılır.

2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Burada eski ceza kanunu ile arada çok önemli bir fark var. Yukarıda eski ceza kanununda ırza geçmenin tanımının olmadığından söz etmiştim. Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 24/09/1975 gün, 2280/2439 sayı kararına göre “ırza geçmek, failin penisinin, mağdurenin normal veya anormal yoldan vücuduna cinsi teması sağlayacak şekilde ithali şeklinde tarif edilmesine...” diyerek ırza geçmenin tanımını vermiştir. Örneğin, 1988’de kadın sığınaklarını araştırmak üzere Stockholm’e gittiğimimde Türkiye’den gitme bir koca, eşinin vajinasına şişe sokup içeride patlatmıştı , bir diğer olayda da patlıcan sokulmuştu. İşte bu olaylar eski ceza kanununa göre “ırza geçme” kabul edilmeyecekti, o nedenle bu tanım ceza kanununa girdi ve karşı tarafın bedenine yabancı bir cisim sokulması da artık cinsel saldırı , cinsel istismar olarak kabul ediliyor.

Maddenin geri kalan kısmı cinsel istismarın ağırlaştırıcı durumlarını düzenliyor. İzleyen 104. Madde de çocuklar

açısından çok önemli idi ancak Anayasa Mahkemesi onu da iptal etti. Şöyle ki, md.104:

1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2) Fail mağdurdan beş yaştan daha büyük ise, şikâyet koşulu aranmaksızın, cezası iki kat artırılır.”

Bu madde, rıza yaşı olan 15 yaş ile 18 yaş arasındaki çocukların cinselliği rıza ile yaşamalarını düzenlemek üzere getirilmişti. Ve erken ve zorla evlendirmeleri de önleyecekti. Ancak Anayasa’nın temel olarak eşitlik maddesine, gelenek ve göreneklerimize aykırı olduğu gerekçesi ile Anayasa Mahkemesi’ne başvurularak 102/2 iptal ettirildi. On beş - on sekiz yaş arasındaki bir kız çocuğu ile 30, 40, 50, 60 vs. yaşındaki bir adam neden evlenemesinmiş? Bu, bizim gelenek ve göreneklerimize de aykırı imiş. Maddenin iptaline çok haklı ve doğru gerekçelerle karşı koyan Anayasa Mahkemesi üyeleri olmasına rağmen az bir farkla madde iptal edildi.

Oysa önce Türkiye’nin taraf olduğu Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, kısa adı ile CEDAW Sözleşmesi, taraf devletlere, kadınlara karşı ayrımcılık öngören gelenek ve göreneklere de tasfiye etme yükümlülüğünü getirmektedir. O gelenek ve göreneklerle maddeleri gerekçelendirip yeni haksızlıklar ihdas etme veya haksızlık doğuracak biçimde maddeleri iptal etme yetkisi değil.

Ancak, kadını görünür olmaktan çıkartıp eve kapatmaya yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Zorunlu eğitimin 4+4+4 olarak bölünmesi kız çocuklarını okullardan uzaklaştırmış, arkasından resmi nikah olmadan dini nikah kıyılması suç olmaktan çıkartılmış, sonra 104/2 ve daha sonra 103. maddeyi iptal edilerek kız çocuklarının erken evlendirilmesinin iyice önü açılmıştır. Hemen arkasından kadınların iptal ettirdikleri eski Ceza Kanunu’nun tecavüzcü ile evlenmeyi öngörüp tecavüzcüyü cezadan kurtarmanın yolunu açan önerge, 3000 ailenin mağdur olduğu gerekçesiyle gündeme getirilmiştir. Oysa eğer böyle bir durum varsa sadece 100 mağdur vardır, 3000 değil. Kaldı ki 3000 değil 30000 bile olsa bu tecavüz edeni cezadan kurtarmanın yolu olamaz, olamamalıdır.

Gelelim son zamanlarda epeyce gürültü kopartan çocukların cinsel istismarını düzenleyen 103. Madde'ye... Adalet Alt Komisyonu'na gönderilen madde ile, 5337 sayılı Kanun'un "Çocukların Cinsel İstismarı" kenar başlıklı 103. Maddesinin, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen birinci ve ikinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda ceza belirlenirken bir kademe belirlenmektedir. Mağdurun on iki yaşından küçük kalması durumunda verilecek cezanın arttırılması öngörülmektedir. Suçun farklı yaş gruplarındaki mağdurlara karşı işlenmesinde bir ayırım gözetmeyen mevcut hüküm yeniden düzenlenmektedir" gerekçesi ile aşağıdaki şekilde yasalaşmıştır:

TCK 103:

1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Mağdurun on iki yaşını tamamlamamış olması hâlinde verilecek ceza, istismar durumunda on yıldan, sarkıntılık durumunda beş yıldan az olmaz.

2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması sureti imle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Mağdurun on iki yaşını tamamlamamış olması hâlinde verilecek ceza on sekiz yıldan az olamaz

Şimdi bu on iki yaş nereden çıktı diyeceksiniz. 765 sayılı eski Ceza Kanunu'nun "Kız ve kadın ve erkek kaçırmak" başlıklı faslının altında yer alan 430. madde "On iki Yaşını Doldurmayan Küçüğün Kaçırılması" maddesini düzenlemekte ve "Kaçırılan kimse on iki yaşını doldurmamışsa fail, cebir ve şiddet veya tehdit veya hile kullanmamış olsa dahi cezası beş sene ağır hapisten aşağı olamaz" demekte idi. On iki yaşın oraya nereden geldiği ise bazı görüşlere göre Adlî Tıbbın bir ayrımıdır.

Madde bu hâli ile masum görülmekle birlikte yukarıda da sayılan ciddi tehlikeleri taşımaktadır.

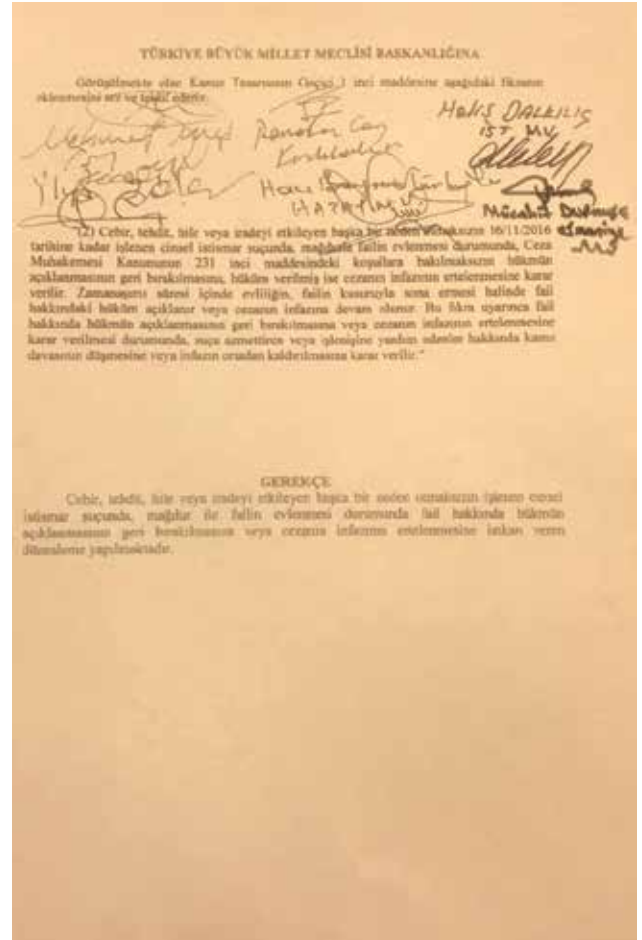
Çocuğun cinsel istismarı konusunda yargıca HİÇBİR takdir hakkı bırakılmamalıdır. Çünkü 765 sayılı eski Ceza Kanunu'nda da rıza yaşı on beş olmasına rağmen on üç yaşında kız çocuğuna tecavüz eden 26 erkeği korumak amacı ile "çocuğun rızasından" söz ederek hafif cezalar verilmiştir. Türkiye'de erkeklerin kutsal tecavüz hakkı her aşamada korunmaktadır! O nedenle **TCK 103 Kadın Platformu** ısrarla çocuktan ne kastedildiğinin ve rıza yaşınının 15 olduğunun maddeye açıkça yazılmasını istemiştir.

Bütün bu tartışmaların orta yerinde AKP'li 5 milletvekili (AKP İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu) gece yarısında verdikleri bir önerge ile küçük kız çocuklarına tecavüz eden adam çocukla evlenmişse cezadan muaf olmasını istemişlerdir!

Yani 2004'de kadınların emek emek iptal ettirdiği tecavüz edenle evlenme maddesini aynen geri getirmeye kalkmışlardır.

Kadın örgütlerinin yaygın protestosu ile bu önerge geri çekilmiştir.

Bu ülkede biz kadın örgütleri ve tek tek kadınlar her saniye diken üstünde oturmak zorundayız. Çünkü her gün, her saniye sahip olduğumuz haklara tecavüz edilmesi, evlere kapatılma, sadece kuluçka makinası durumuna düşme ve hatta okuma-yazma hakkımızın bile engellenmesi tehdidi ile karşı karşıyayız!

TBMM'ye sunulan ve kadın hareketinin yoğun tepkisi üzerine geri çekilen önerge metni.

Erkekler 11 Ayda 236 Kadın Öldürdü, 368 Kız Çocuğunu İstismar Etti

Çiçek Tahaoğlu

Gazeteci - bianet

1 Ocak 2016 - 20 Kasım 2016 tarihleri arasında erkekler 236 kadın öldürdü, 71 kadına tecavüz etti ve 368 kız çocuğuna yönelik cinsel istismar vakası medyaya yansıdı.

Kadınların yüzde 22'si boşanmak/ayrılmak istedikleri ya da barışmayı reddettikleri için öldürüldü.

Cinayetlerin yüzde 9'u sokak ortasında işlendi.

Kadınların yüzde 67'sini partnerleri veya eski partnerleri öldürdü: 37 kadını eski koca veya eski sevgilileri, 121 kadını kocaları, sevgilileri ya da nişanlıları öldürdü.

EN AZ 368 ÇOCUK İSTİSMAR EDİLDİ

2016'nın ilk 11 ayında 368 kız çocuğuna yönelik cinsel istismar vakası medyaya yansıdı.

1 Ocak 2016- 20 Kasım 2016 arasında medyaya yansıyan haberlere göre, kız çocuklarının yüzde 55'ine öğretmenleri cinsel istismarda bulundu. Öğretmenlerin ardından, istismar faillerinin yüzde 7'sini okul çalışanları (kantinci, temizlikçi, elektrikçi, servis şoförü vs), yüzde 6'sını kız çocuklarının akrabaları (baba, üvey baba, ağabey, kardeş, kuzen, diğer erkek akrabalar), yüzde 3,5'ini okul yakınında bulunan büfe-market çalışanları/sahipleri oluşturdu.

Kız çocuklarının en az yüzde 13'ü tecavüze uğradı. Yüzde 4'ü cinsel içerikli fotoğraf ve/veya cinsel içerikli mesajlarla dijital tacize maruz kaldı. Yüzde 5'i ise hem fiziksel hem dijital tacize maruz kaldı.

Cinsel istismara maruz kalan kız çocuklarının yüzde 3'ü engelliydi.

368 kız çocuğuna yönelik cinsel istismar olayında faillerin sadece 126'sı tutuklandı. 18 erkek tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. 3 öğretmen sadece açığa alındı, bir imam hatip öğretmeni başka bir okula atandı. Bir müdür yardımcısının tacizi okul yönetimi tarafından adli makamlara dahi bildirilmedi.

Cinsel istismar vakalarının yüzde 59'u okullarda yaşandı. Bunun dışında kız çocukları sokakta, zorla götürüldükleri evlerde, alıkonuldukları araçlarda, kandırılarak götürüldükleri evlerde, kurslarda, otobüslerde, parklarda cinsel istismara maruz kaldı.

* Yazı ve görsel bianet'ten alınmıştır: <http://bianet.org/bianet/kadin/180998-erkekler-11-ayda-236-kadin-oldurdu-368-kiz-cocugunu-istismar-etti>

SKH'ler ve Kadın Örgütlerinin Düzenlediği Bölgesel Toplantılar

EURONGO's 2016 KONFERANSI

KİH-YÇ'nin üyesi olduğu Cinsellik, Doğurganlık Sağlığı ve Hakları, Nüfus ve Kalkınma için Avrupa STK'ları Ağı (EuroNGOs) Konferansı Ekim'de Paris'te gerçekleştirildi. Ağın Fransa'dan üyesi Le Planning Familial'in desteğiyle düzenlenen konferansın başlığı "2030 Gündemi ve Cinsel ve Bedensel Sağlık ve Haklar"dı. Sivil toplum ve Birleşmiş Milletler temsilcilerinden yaklaşık 200 kişinin bulunduğu 2 günlük konferansta SKH'ler kapsamında yer alan Cinsel ve Bedensel Sağlık ve Haklara ilişkin alt hedeflerin hangi fonlarla nasıl uygulanacağı, ne tür araştırmalar ve verilere erişilmesi gerektiği, uygulamaların nasıl izleneceği, savunuculuk için nelere ihtiyaç duyulduğu ve Avrupa odağında nasıl harekete geçilebileceği tartışıldı.

Konferansta temel olarak Avrupa'da Cinsel ve Bedensel Sağlık ve Haklar konusunda bir geriye gidiş olduğunun altı çizildi. SKH'lerin nasıl hayata geçirileceği, siyasi ve finansal yatırımlara nasıl yansıtılacağı ve bu yansımaların Cinsel ve Bedensel Sağlık ve Haklar üzerine olan etkileri tartışıldı. SKH'lerin izlenmesi ve hesap verebilirliğin önemi vurgulandı, hedeflerin izlenmesini yapmaktan sorumlu Üst Düzey Politik Forum (HLPF) gibi mekanizmaların yanı sıra Dünya Sağlık Asamblesi, 2030 Eğitim Gündemi gibi spesifik mekanizmaların da takip edilmesinin önemi belirtildi. HLPF'in daha işlevli hale getirilmesi gerektiği konuşuldu, hesap verebilirliğin hükümetler arası süreçlerle sağlanamayacağı ve dışardan gelmesi gerektiği vurgulandı. Bunun için diğer paydaşları için içine dahil etmenin önemini altı çizildi. Küresel izleme mekanizmaları dışında bölgesel izleme mekanizmalarının da önemli olduğu, bölgesel bazda göstergelerin oluşturulması gerektiği ama henüz bu mekanizmaların işlerlik kazanmadığı belirtildi. Every Women, Every Child ve Deliver For Good gibi oluşum ve kampanyaların yanı sıra, ulusal bazda sivil toplum ağları oluşturmanın önemi gündeme geldi. Diğer sektörlerde çalışan STK ağlarıyla çalışmanın, gençlik ile işbirliği yapmanın ve donörlere yönelik savunuculuk çalışmalarını

yapmanın değerlendirilmesi önerildi. Muhalefet gruplarının da çok sistemli çalıştığı, bu konuda önlemler alınması önemli olduğu vurgulandı. Konferans kapsamında ayrıca, Polonya'daki kadın örgütlerinin "Kürtajı Durdurma" yasa taslağı konusundaki mücadelelerine destek amacıyla ortak bir dayanışma metni hazırlandı.

KÜRESEL GÜNEY'DEN KADIN ÖRGÜTLERİ SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ FORUMU'NDA BULUŞTU!

Uluslararası Kadın Hakları Eylemi Asya Pasifik (IWRAP-Asia Pacific) tarafından Kamboçya'da düzenlenen "Küresel Güney Sürdürülebilir Kalkınma Kadın Forumu" SKH'lerin, bölge ülkelerinde başarıyla uygulanabilmesi için izleme, raporlama ve uygulama süreçlerinin nasıl işlediği ve sivil toplumun sürece katılımının tartışıldığı bir platform oluşturmak amacıyla geçtiğimiz Eylül ayında toplandı. Asya, Latin Amerika ve Pasifik ülkelerinden SKH'ler konusunda çalışan 40 kadar kadın örgütü temsilcisinin katıldığı toplantı, önümüzdeki 14 yıl süresince ve sonrasında da bu konunun tartışıldığı bir alan yaratmayı hedefliyor.

Toplantıda, benzer iktidar yapılarına ve sorunlara sahip ülkelerdeki kadın örgütlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği hedefini sağlamada yaşadıkları deneyimler ve karşılaştıkları zorluklar ve somut öneriler paylaşıldı, SKH'ler ve başta CEDAW olmak üzere uluslararası insan hakları sözleşmelerinin toplumsal cinsiyet özelinde izlenmesi ve gözden geçirilmesi için bölgede yaşayan kadınlara yönelik bir alan açılmış oldu. Toplantı sonrasında SKH'lerin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar ve aksiyon planları bir bildiri olarak paylaşıldı.

SKH'ler ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için web sitemizde bulunan aşağıdaki linkleri ziyaret edebilirsiniz. Ayrıca Youtube sayfamızdan SKH'ler hakkında Türkçe'ye çevirdiğimiz videoları altyazılı olarak izleyebilirsiniz.¹

1 www.kadinininsanhaklari.org/ / www.kureselhedefler.org

Küresel Güney Sürdürülebilir Kalkınma Kadın Forumu katılımcıları

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Bir Yaşında!

Dünya'nın 2030 yılına kadar yoksulluğu sona erdirmek, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek ve iklim değişikliğinin üstesinden gelmek için 17 kapsamlı hedef belirlemesinin üstünden 1 yıl geçti! Toplumsal cinsiyet eşitliği, 25 Eylül 2015'te Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nda kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) kapsamında küresel kadın hareketinin de çabalarıyla başlı başına bir hedef olarak 17 hedef arasında yer aldı. Ayrıca, kadın ve kız çocuklarının güçlenmesi için gereken özel önlemler 10 ayrı hedef altında daha vurgulanıyor.

17 ana hedef ve 169 alt hedef içeren SKH'ler toplumsal cinsiyet eşitliğinin yanı sıra yoksulluğun azaltılması, sağlığa erişim, insana yakışır işler, barış ve adalet, nitelikli eğitime erişim, iklim değişikliğiyle mücadele, temiz enerji

ve su kaynaklarına erişim gibi birçok alanda bütüncül ve kapsamlı bir şekilde yeni ve sürdürülebilir uygulamaların ve politikaların hayata geçirilmesini ve bu çalışmalar için kaynak ayrılmasını öngörüyor.

Nüfusun yarısını oluşturan kadın ve kız çocuklarının insan hakları ve refahı sağlanmadan SKH'lere ulaşılamaz. Bu sebeple, SKH'lerin 2030 yılına kadar hayata geçmesi için tüm alanlardaki uygulama ve politikaların toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun olması gerekiyor. Bu yüzden, Türkiye'de kamu, sivil toplum ve diğer tüm paydaşların katılımıyla SKH'lerin yerelleştirilmesi ve hayata geçirilmesi için gerekli uygulamaların, politikaların ve işbirliklerinin gerçekleştirilmesine yönelik yenilikçi adımların en kısa sürede atılması gerekiyor.

AWID 13. Uluslararası Feminist Forum

“GELECEĞİMİZİ KOLEKTİF GÜCÜMÜZLE KURALIM!”

2012 yılında İstanbul'da yapılan Uluslararası Kalkınmada Kadınlar Derneği (AWID) Feminist Forumu bu sene Eylül ayında Brezilya'nın Salvador şehrinde gerçekleşti. KİH-YÇ'den iki kişinin katıldığı Forum'a 120 ülkeden, 2000'e yakın kadın, LGBTİ ve erkek katıldı. “Geleceğimizi Kolektif Gücümüzle Kuralım” ana temasıyla toplanan katılımcılar pek çok ana panel, alt panel ve oturumlara katılarak, hem küresel hem yerel düzeyde kadın haklarının durumunu konuşup tartıştılar. Bu tartışmalarda, özellikle tüm dünyada kazanılmış hakların kaybediliyor olması, demokratik araç ve süreçlerin azalması, dine dayalı köktencilik ve radikalizm, artan yoksulluk ve çevre sorunları gibi konular önemli yer tuttu.

Ayrıca, büyük ana paneller dışında pek çok küçük oturumlar da düzenlendi. Feminizm ve İslam ilişkisi, kız çocuklarının güçlendirilmesi ile ilgili Güney Asya'da yapılan çalışmalar, silahlı çatışmaların olduğu bölgelerdeki kadınların durumu,

"Birlikte değiştiriyoruz!"

feminist örgütlenme ve sosyal hareketler arası ilişkiler ilgili oturumlar öne çıkıyordu. Biz de dernek olarak bir panel ve oturumda konuşmacı olarak yer aldık.

Dünyada kadına yönelik şiddetin hala büyük bir sorun olması ve kadın hareketinin örgütlenmesinin önündeki engeller ile hükümetlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama konusundaki yetersizlikleri dünyanın pek çok yerinde benzer geriye gidişler olduğunu gösteriyor.

AWID Forum, “Feminizmsiz bir gelecek olamaz!” sloganıyla sona erdi.

Hukuk Köşesi

Avukat Özlem Ayata

KİHEP Grup Yönlendiricisi – İstanbul

ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARINI DÜZENLEYEN MADDEDEKİ DEĞİŞİKLİK NE ANLAMA GELİYOR?

Türk Ceza Kanun’unda çocukların cinsel istismarı suçunu düzenleyen 103. maddenin eski hali ikili bir ayırım öngörüyordu; on beş yaşın üzerindeki çocuklar ve on beş yaşın altındaki çocuklar. On beş yaşın altındaki tüm çocukların, yeterli psikolojik ve fiziki olgunluğa ulaşmamış oldukları ve kendilerine yönelik olarak yapılan cinsel davranışların anlamını ve ağırlığını idrak etmelerinin mümkün olmadığını kabul etmişti. Ve bu nedenle de **on beş yaşın altındaki her yaştaki çocuğun kendilerine karşı gerçekleştirilen cinsel davranışlara ilişkin rızalarını geçersiz saymaktaydı**. On beş yaşın üzerinde olup fiilin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmiş çocukların ise rızalarını geçerli kabul ediyordu.

Ancak Anayasa Mahkemesi geçen sene, 12-15 yaş arasında “rızayla” yaşanan ilişkilerde verilen cezanın çok yüksek olduğu iddiasını haklı bularak bu maddeyi iptal etti. Çocukların cinsel istismarı suçunun **on beş yaşın altındaki çocukların** farklı yaş kategorilerindeki mağdurlara karşı işlendiğinde verilecek cezanın aynı olmaması gerektiğini ve her bir somut olayın özellikleri dikkate alınarak ceza tayin edilmesinin doğru olacağını belirtti. Anayasa Mahkemesi daha önce de çocuğa karşı cinsel istismar suçunun nitelikli halini düzenleyen Türk Ceza Kanunu’nun 103/2. maddesini iptal etmişti. İptal gerekçesinde **cezanın kademeli olması gerektiğini söyleyerek** cezanın 16 yıldan az olamayacağı şeklindeki düzenlemenin cezanın bireyselleştirmesini engellediğini belirtmişti. Cezanın **sanığa ve somut olayın özelliklerine göre** belirlenmesi gerektiğini açıklamıştı.

Anayasa Mahkemesi’nin 2016 yılı içerisinde verilen bu iki ayrı iptal kararı nedeniyle, en geç 2017 yılına kadar, 103. maddenin yeniden düzenlenmesi gerekiyordu. Kadın örgütleri, bu yasa yapım sürecine müdahil olmaya çalışmışlarsa da itiraz ve önerileri dikkate alınmadan şeffaf ve katılımcı olmayan bir şekilde yapılan yeni düzenleme yasalaştı. Meclis komisyonuna dahi gelmeden sunulan geriye dönük af niteliğinde olan korsan önerge kadın hareketinin güçlü muhalefeti sonucu geri çekildi. Yeni düzenleme artık çocuğa yönelik cinsel istismarın cezalandırılmasında **farklı nitelikteki cinsel istismara farklı yıllarda ceza**

öngörürken, yaş unsurunu da hükme dâhil ediyor; 12 yaş öncesi ve sonrasının birbirinden ayrı değerlendirilmesini düzenliyor.

TCK 103. Maddenin yeni halinde cinsel istismar için 8 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası, sarkıntılık için ise 3 yıldan 8 yıla hapis cezası verilmesi gerektiği, cinsel istismar suçunun mağduru olan çocuk 12 yaşından küçükse istismarda 10 yıldan az sarkıntılıkta ise 5 yıldan az ceza verilmeyeceği yer alıyor. Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, cezanın 16 yıldan aşağı olmamak üzere verilmesi öngörülürken, 12 yaştan küçük olması durumunda ise ceza 18 yıl olarak düzenleniyor.

Kadın örgütlerinin, düzenlenecek maddede, -on beş yaşın altındaki çocuğun cinsel davranışa rızası olduğunun kabul edilemeyeceği açıkça belirtilmeli- şeklindeki itirazlarına rağmen maddenin yeni halinde “...cinsel istismar deyiminden; on beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış anlaşılır” şeklindeki düzenlemeye 12 yaş kademelendirmesi eklendi. Ancak yine de **maddenin bu haline rağmen on beş yaşın altında çocuğun rızasından söz etmek hukuken mümkün değil**. Yasada yer alan 12 yaş kademesi her ne kadar 0-12 yaş arasına ceza artırımını getirecek şekilde düzenlemişse de cinsiyetçi ve ayrımcı yargı pratiklerinden de görüldüğü kadarıyla var olan koşullarda dahi uygulanmayan bu hükmün uygulanması son haliyle iyice imkânsız hale gelecek.

Yasada böyle bir yaş kategorisinin yokluğunda dahi 13 yaşındaki çocuklarda rıza arandığını gösteren pek çok mahkeme kararı mevcut iken yeni düzenlemenin getirdiği 12 yaş kademelendirilmesi, 12-15 yaş arası çocuklarda rıza aranmasına yol açma tehlikesi taşıyor.

Bu maddenin yeniden düzenlenmesine neden olan Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının gerekçelerinde; bu suçun farklı yaş kategorilerindeki mağdurlara karşı işlendiğinde verilecek cezanın aynı olmaması gerektiği, her bir somut olayın özelliklerini dikkate alınarak ceza tayin edilmesinin doğru olacağı; failin yaşının da küçük olduğu ya da fiilden sonra mağdurun yaşını tamamlaması sonrasında, yasanın istismar olarak kabul ettiği fiili birlikteliğin resmi

evliliğe dönüşmesi gibi hallerde verilen cezanın makul ve hakkaniyete uygun olmadığı vurguları yer alırken; yeni düzenlemenin yarattığı 12-15 yaş arası kategorisi nedeniyle, mahkemelerin bu yaş aralığındaki çocuklar için rıza sorgulamasına girişmesi ve istismarcıyla evliliğe zorlaması çok uzak bir olasılık değil.

Evlenme yaşı Medeni Kanunda 18 olarak düzenlenmedikçe, erken yaşta ve zorla evlendirmeler cezalandırılmadıkça, 18 yaşın altında kalan tüm çocuklara dini nikâh kıyılması suç olarak kabul edilmedikçe, sadece nikâhi kıyan değil bu nikâha zorlayan, katılan ve teşvik eden kamu görevlileri de cezalandırılmadıkça erken yaşta evlendirmelerin önüne geçilemez.

YENİ ONAYLANAN TCK 103. MADDE DÜZENLEMESİ UYGULAMADA 12-15 YAŞ ARASINDA RIZA ARANMA TEHLİKESİ YARATABİLİR

TCK 103 KADIN PLATFORMU
25.11.2016

Başta 140'a yakın kadın örgütünün oluşturduğu **TCK 103 Kadın Platformu** olmak üzere, çeşitli kadın ve çocuk derneklerinden, aile hekimlerinden, avukatlardan, toplumun çeşitli kesimlerine, ülkenin her yerinden ve dünyadan gelen tepkiler sonucunda hükümet, 17 Kasım gecesi verdiği cinsel istismarcılara af ve istismarcıyla evlilik önergesini geri çekmek zorunda kaldı. Ancak, 438 sıra sayılı kanun tasarınsın 13. maddesi ile TCK 103. maddesinin yeniden düzenlenmesi TBMM'nin 24 Kasım 2016 oturumunda onaylandı. Buna göre, maddeye 12 yaş kademeliğinden getirilmiş oldu.

Yeni haliyle TCK 103.nolu madde, eski halinde olduğu gibi 15 yaş altı çocuklarda rıza aranmasını engellemektedir. Ancak bazı davalarda örneklerini gördüğümüz gibi bu yoruma yer vermeyecek şekilde, açıkça ifade edilmediği için yargıda farklı yorumlara yol açabilir. Dolayısıyla uygulamada 12-15 yaş arası çocuklarda rıza aranmasına yol açma tehlikesi bulunmaktadır. Nitekim Anayasa Mahkemesi'nin 103. maddeye dair iptal kararlarında, **farklı yaşta çocukların istismardan farklı şekilde etkileneceği savı**, 12-15 yaş arası çocuklar için ayrı bir kategori yaratılarak çözümlenmeye çalışılsa da; bu kategori bu yaş aralığındaki çocuklarda, mahkemelerde rızalarının sorgulanmasına ve "istismarcıyla evliliğe zorlanmasına" neden olabilir. Ne yazık ki hukuk tarihimize, bazı mahkemelerin, bu yaş kategorisinin yokluğunda dahi 13 yaşındaki çocuklarda rıza arandığını gösteren örneklerle sahiptir. 12-15 yaş arası çocukların cinsel istismara "rıza" gösterebileceğine, evlendirilebileceğine dair toplum nezdinde bir algı oluşturulmaya çalışılması ise, zaten geri çekilen önerge ile kısmi siyasi onay gösterilmiş olan erken evliliklere kapı açma tehlikesini barındırmaktadır.

Bu onaylanan madde uygulamada rıza yaşının farklı yorumlanmasına ilişkin tehlikeler yaratabilir. Çünkü bu maddenin, 12 yaşından küçük çocuklara yönelik tecavüz suçunun cezasında artırım yapılmak için hazırlandığı öne sürülse de, madde ile yaş kademeliğinden kaldırılması yapılmakta ve cinsel ilişkiye rıza yaşının 12'ye düşürülmesinin kapısı aralanmaktadır. Bunun sonucu olarak kız çocuklarının zorla ve erken yaşta evlendirilmelerinin yasal yolu açılabilir. Tek bir hâkimin bile bu maddeye dayanarak aldığı bir kararın içtihat olarak kabul edilmesi yolu ile yasalasmasına bile gerek kalmadan, uygulamada rıza ve evlilik yaşının 12'ye indirilmesi çok kolaylaşacaktır. Adalet Bakanı'nin "küçüğün rızası ve ailenin onayı" ile yapılan veya yapılacak fiili evliliklere ilişkin sözleri de bu tehlikeye işaret ediyor. 15 yaş altı çocuğun rızası olamaz ve ailenin onayı suçlunun işlediği suçu örtbas edemez.

Çocuk istismarına karşı etkin mücadele için taleplerimizi ve önerilerimizi bir kez daha yineliyoruz:

- 1. TCK 103. maddede, 15 yaş altındaki çocukların cinsel davranışa rızasının olduğunun kabul edilemeyeceği açıkça belirtilmelidir:** Olayın taraflarından ikisi de çocuksa, bu çocukları cinsel davranışa yönlendiren, kolaylaştıran, teşvik eden ve zorlayan kişiler mutlaka cezalandırılmalıdır. Aksi halde çocuklara ceza verilmemesinden cesaret alınarak gelenek, görenek, adet, dini referanslar vb. bahaneler ile bu çocukların zorla bir "evlilik" ilişkisi içerisine sokulması kuvvetle muhtemeldir.
- 2. Erken yaşta ve zorla evlendirme Ceza Kanunu'nda suç olarak düzenlenmelidir:** Erken yaşta ve zorla evlendirmenin suç olarak düzenlenmesi gerekli ve Türkiye'nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 37. maddesi gereği zorunludur.
- 3. Çocukların dini nikâh ile evlendirilmesi suç olarak düzenlenmelidir ve dini nikâhla yapılan tüm evlilikler kayıt altına alınmalıdır:** Anayasa Mahkemesi, Ceza Kanunu'nun resmi nikâh olmaksızın dini nikâh yapılmasını suç olarak düzenleyen maddesini iptal ederek, çocukların dini nikâh adı altında cinsel istismarının ve aynı zamanda erkek çok eşliliğinin önünü açmıştır.

Bu gerekçelerle, TCK 103 Kadın Platformu olarak, bu maddedeki 12 yaş kademeliğinden uygulamasında farklı yorumlara neden olabileceğine inanıyoruz. Bu çerçevede, **tüm milletvekillerini** yukarıdaki ek taleplerimizin yasalasştırılması ve TCK 103'ün 15 yaş altı çocukların rızasından ve evliliğinden söz etmeyecek şekilde uygulanması için gerekeni yapmaya, başta tüm kadın ve çocuk örgütleri olmak üzere tüm kamuoyunu, basın ve medya kuruluşlarını öümüzdeki süreçte uygulamanın ve yargı kararlarının takipçisi olmaya çağırıyoruz!

Adalar Vakfı Kadın Çalışma Grubu / Adana Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Kadın Meclisi / Aka-Der Kadın Faaliyeti / Akdam - Adana Kadın Dayanışma Merkezi ve Sığınmaevleri Derneği / Almanya Göçmen Kadınlar Birliği / Altınok Demokrasi Platformu Kadınları / Ankara Feminist Kolektif / Ankara Kadın Platformu / Antalya Feminist Kolektif / Antalya Kadın Dayanışma Merkezi ve Dayanışma Derneği / Antalya Kadın Platformu / Avrupa Kadın Lobisi Türkiye / Aydın Kadın Efeler Derneği / Ayvalık Bağımsız Kadın İniyatifi / Bağımsız Kadın Derneği Mersin / Bilgi Kadın / Bodrum Kadın Dayanışma Derneği / BPW Türkiye - İş ve Meslek Sahibi Kadınlar Federasyonu / Buca Evka-1 Kadın Kültür Ve Dayanışma (Bekev) / CEID - Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği / Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği / Çağdaş Hukukçular Derneği Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışma Grubu / Çanakkale El Emeline Değerlendirme Ve Kadın Danışma Merkezi -Elder / Çiğli Evka-2 Kadın Kültür Derneği (Çekev) / Dağa Kadın Girişimi / Demir Leblebi Kadın Derneği / Demokratik Kadın Hareketi / Disk Kadın Komisyonu / Diyarbakır İş Kadınları Derneği / Edirne Çocuk Hakları Derneği / Edirne Kadın Merkezi Danışma Derneği (Ekamader) / Edremit Demokrasi Platformu Kadınları / Ege Kadın Buluşması Platformu / Ekmek ve Gül Kadın Grubu / Engelli Kadın Derneği - Enkad / Erktolia / Eşit Yaşam Derneği / EŞİTİZ - Eşitlik İzleme Kadın Grubu / Eşitlik Koalisyonu Kadın Grubu / Eşitlik ve Adalet İçin Kadın Grubu / Ev Eksenli Çalışan Kadınlar Çalışma Grubu / EVKAD Arka / Faaliyeti Durdurulan VAKAD'ın Emekçileri-düzeltilme / Federation of Business and Professional Women / Femin Art Uluslararası Kadın Sanatçılar Derneği / Fethiye Kadın Platformu / FilmMor Kadın Kooperatifi / FKF'li Kadınlar / Göz Altında Cinsel Taciz ve Tecavüze Karşı Hukuki Yardım Bürosu / Göztepe Dayanışması L'animò Kadın Grubu / Günebakan Kadın Derneği / Hevi LGBTİ Derneği / IAW - International Alliance of Women / İHD Ankara Şube Kadın Komisyonu / İleri Kadın Derneği, Antalya / İleri Kadınlar Meclisi / İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği / İzmir Amargi / İzmir Bağımsız Kadın İniyatifi / İzmir Kadın Dayanışma Derneği / İzmir Kadın Kuruluşları Birliği / Kadav - Kadınlarla Dayanışma Vakfı / Ka-Der - Kadın Adayları Destekleme Derneği / Ka-Der - Kadın Adayları Destekleme Derneği Ankara Şubesi / Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Grubu / Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu / Kadın Çalışmaları Derneği / Kadın Dayanışma Vakfı / Kadın Emegi ve İstihdamı Girişimi (KEG) / Kadın Emegi Derneği / Kadın Emegi Kolektifi / Kadın Haklarını Koruma Derneği Genel Başkanlığı / Kadın Koalisyonu / Kadın Özgürlük Meclisi / Kadın Partisi / Kadın Yazarlar Derneği / Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği / Kagider - Türkiye Kadın Girişimciler Derneği / Kahdem - Kadınlara Hukuki Destek Merkezi / Kampüs Cadılar / KAOS GL Derneği / Kapadokya Kadın Dayanışma Derneği / Karadeniz Kadın Dayanışma Derneği / Karya Kadın Derneği / Kayseri Kadın Dayanışma Derneği / Kazdağlı Kadınlar / Kazete Bağımsız Kadın Gazetesi / Kazeteler - Kadın Erkek Eşitliği Derneği / KEFA - Kadın Emegi Çalışan Feminist Araştırmacılar Grubu / KESK Kadın Meclisi / Keskesor LGBT / Kırmızı Biber Derneği / Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği / Kocaali Kadın Platformu / Koza Kadın Derneği / Lambda İstanbul / Lezbiyen Biseksüel Feministler / Mardin Ortak Kadın ve İştirliği Derneği / Marmara Grubu Vakfı / Menteşe Kent Konseyi Kadın Meclisi / Mersin 7 Renk LGBT Derneği / Mor Çatı Kadın Sığınma Vakfı / Mor Çetele / Mor Dayanışma / Mor Pusula / Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği / Muğla Emek Benim Kadın Derneği / Muğla Kadın Dayanışma Grubu / Özgür Genç Kadın / Özgür Renkler Derneği / Pembe Hayat LGBTT Derneği / Samandığ Kadın Dayanışma Derneği / SODA - Sosyal Dayanışma Ağı / Sosyalist Kadın Meclisi / SPOD - Sosyal Politikalar Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği / Şiddetsizlik Merkezi'nden Kadınlar / TMMOB İstanbul Kadın Komisyonu / TODAP - Toplumsal Dayanışma İçin Psikologlar Derneği Kadın Komisyonu / Toplumcu Kadın Psikologlar / Trabzon Demokratik Kadın Platformu / TTB Kadın Hekimlik Kadın ve Sağlık Kolu / Türk Kadınlar Birliği / Türk Kadınlar Konseyi / Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği / Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı / Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu / Türkiye Soroptimist Külüpleri Federasyonu / Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği / Ulusötesi Kadın Konuları Merkezi Derneği / Üniversiteli Kadın Kolektifi / Yaşam Evi Kadın Dayanışma Derneği / Yeni Demokrat Kadın / Yeryüzü Kadınlar / Yeşil Feministler / Yoğurtçu Kadın Forumu / 17+ Alevi Kadınlar / 5 Harfliler

HAKLARIMI ÖĞRENEBİLMEK İÇİN BAŞVURULABİLECEK KURUMLAR LİSTESİ

A) AİLE ve SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA BAĞLI KURULUŞLAR

DANIŞMANLIK DESTEĞİ ALINABİLECEK MERKEZLER

Şiddetle ilgili danışmanlık desteği almak için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na (ASPB) bağlı İl ve İlçe Müdürlükleri'ne telefonla veya şahsen başvurup size en yakın Sosyal Hizmet Merkezi, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve diğer ilgili danışmanlık merkezleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

Kadın Konuklevleri

ASPB'ye bağlı kadın konuklevlerinin adres ve iletişim bilgileri gizlilik ilkesi nedeniyle açık değildir. ALO 183 Hattını ve aşağıda listesi verilmiş Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerini arayarak gerekli bilgilere ulaşabilirsiniz.

Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı

Yedi gün 24 saat ücretsiz hizmet veren ALO 183'ü arayarak bulunduğunuz yere en yakın Sosyal Hizmet Merkezi, Aile Danışma Merkezi, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve Kadın Konuklevleri ile ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZLERİ (ŞÖNİM)

ADANA ŞÖNİM

Telefon: (0322) 247 08 35 Adres: Alparstan Türkeş Bulvarı Huzurevleri Mah. 77136. Sok. No: 4 Çukurova, Adana

ADIYAMAN ŞÖNİM

Telefon: (0416) 223 12 62 Adres: Altınşehir Mahallesi Gölbaşı Karayolu 5. Km'si No:28 Merkez, Adıyaman

AKSARAY ŞÖNİM

Telefon: (0382) 222 04 34 Adres: Kılıçaslan Mah. Bediüzzaman Bulv. No:83 Merkez, Aksaray

ANKARA ŞÖNİM

Telefon: (0312) 348 36 86 Adres: Ulubey Mah. Kibar Uluğ cad. No:12 Siteler, Ankara

ANTALYA ŞÖNİM

Telefon: (0242) 227 20 62 Adres: Kızılsaray Mah. Yener Ulusay Bulvarı 68. Sokak No:4 Muratpaşa, Antalya

BİNGÖL ŞÖNİM

Telefon: (0426) 213 83 80 Adres: Yenişehir Mah. Selahattin Kaya Cad. No:33 Merkez, Bingöl

BURDUR ŞÖNİM

Telefon: (0248) 233 19 99 Adres: Bahçelievler Mahallesi Stadyum Caddesi No:29 Burdur İl Müdürlüğü 3. Kat, Merkez, Burdur

BURSA ŞÖNİM

Telefon: (0224) 223 03 68 Adres: Yahşibey Mah. Kayabaşı Sok. No:7 Osmangazi/ Bursa

ÇANAKKALE ŞÖNİM

Telefon: (0286) 218 09 82 Adres: Barbaros Mahallesi Atatürk Caddesi No:209/5 Merkez, Çanakkale

ÇORUM ŞÖNİM

Telefon: (0364) 224 67 63 Adres: Üçtutlar Mahallesi Üçtutlar Caddesi No:57 Merkez, Çorum

DENİZLİ ŞÖNİM

Telefon: (0258) 266 41 66 Adres: Kervansaray Mahallesi Barbaros Caddesi No:145 Merkez, Denizli

DIYARBAKIR ŞÖNİM

Telefon: (0412) 257 21 50 Adres: Diclekent Villaları 252. Sok. No: 39 Kayapınar, Diyarbakır

DÜZCE ŞÖNİM

Telefon: (0380) 512 33 40 Adres: Kiremitocağı Mah. İstanbul Cad. No:109 Merkez, Düzce

ELAZİĞ ŞÖNİM

Telefon: (0424) 233 67 51 Adres: Cumhuriyet Mahallesi Fathi Ahmet Baba Bulvarı No:96 Merkez, Elazığ

ERZURUM ŞÖNİM

Telefon: (0442) 215 14 00 Adres: Rabia Ana Mah. Atatürk Lisesi Cad. No:1 Yakutiye, Erzurum

ERZİNCAN ŞÖNİM

Telefon: (0446) 226 60 68 Adres: İnönü Mah. Hükümet Konağı C Blok No:12 Merkez, Erzurum

ESKİŞEHİR ŞÖNİM

Telefon: (0222) 217 46 05 Adres: Osmangazi Mahallesi Doğanlı Sokak No:17 Odunpazarı, Eskişehir

GAZİANTEP ŞÖNİM

Telefon: (0342) 220 78 01 Adres: Düzmece Mahallesi Türkocağı Sokak No: 5/B Şahinbey, Gaziantep

GÜMÜŞHANE ŞÖNİM

Telefon: (0456) 213 19 10 Adres: Özcan Mahallesi Süleyman Sungurlu Sokak No:7 Kat:2 Merkez, Gümüşhane

HATAY ŞÖNİM

Telefon: (0326) 216 10 89 Adres: Akevler Mah. Ayşe Fitnat Hanım Cd. No.23 Antakya, Hatay

İSPARTA ŞÖNİM

Telefon: (0246) 223 49 00 Adres: Piri Mehmet Mah. 107. Cad. No:15 Merkez/Isparta

İSTANBUL ŞÖNİM

Telefon: (0212) 465 21 96 Adres: Yeşilköy Mah. Halkalı Cad. No:30 Bakırköy, İstanbul

İZMİR ŞÖNİM

Telefon: (0232) 363 33 41 Adres: Soğukkuyu Mah. 1847/15 Sok. No:11 Bayraklı, İzmir

KAHRAMANMARAŞ ŞÖNİM

Telefon: (0344) 215 16 26 Adres: Mimar Sinan Mahallesi 48026 sokak No:3/1 Onikişubat, Kahramanmaraş

KARS ŞÖNİM

Telefon: (0474) 214 14 75 Adres: Orta Kapı Mah. Resul Yıldız Cad. No:5 Kat:4 Merkez, Kars

KİLİS ŞÖNİM

Telefon: (0348) 813 55 42 Adres: Kilis Saraç Mehmet Çavuş Mahallesi Yonca Sokak No:34 Kat:1 Merkez, Kilis

KOCAELİ ŞÖNİM

Telefon: (0242) 322 17 91 Adres: Saraybahçe Kozluk Mahallesi Ruşen Hakkı Caddesi No:13 İzmit, Kocaeli

KONYA ŞÖNİM

Telefon: (0332) 322 76 69 Adres: Aksinne Mahallesi Pirebi Sokak No:14 Meram, Konya

MALATYA ŞÖNİM

Telefon: (0422) 212 32 25 Adres: Özalper Mahallesi Gülümser Cad. No:15 Yeşilyurt, Malatya

MANİSA ŞÖNİM

Telefon: (0236) 232 46 80 Adres: Tefikiye Mahallesi 3316 Sok. No:15 Merkez, Manisa

MERSİN ŞÖNİM

Telefon: (0324) 328 66 35 Adres: Gazi Mah. 1323 Sok. No: 5 Yenişehir, Mersin

MUŞ ŞÖNİM

Telefon: (0436) 216 28 07 Adres: Yeşilyurt Mahallesi Emekiler Caddesi No:28 Merkez, Muş

SAKARYA ŞÖNİM

Telefon: (0264) 270 10 35 Adres: Sakarya Mah. İnönü Cad. Hamam Sok. No:1 Adapazarı, Sakarya

SAMSUN ŞÖNİM

Telefon: (0362) 431 11 87 Adres: Ulugazi Mahallesi Şifa Yurdu Sokak No:10 İlkadım, Samsun

SİVAS ŞÖNİM

Telefon: (0346) 225 40 14 Adres: Gökçebostan Mah. Höllülük Cad. No:22 Merkez, Sivas

ŞANLIURFA ŞÖNİM

Telefon: (0535) 492 53 63 Adres: Ahmet Yesevi Mah. 9821. Sok. No:135/1 Haliliye, Şanlıurfa

TEKİRDAĞ ŞÖNİM

Telefon: (0282) 261 20 48 Adres: Gündoğdu Turgut Mahallesi Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:38 Süleymanpaşa, Tekirdağ

TRABZON ŞÖNİM

Telefon: (0462) 231 40 12 Adres: Soğuksu Mahallesi, Soğuksu Caddesi Huzur Sokak No:6 Merkez, Trabzon

UŞAK ŞÖNİM

Telefon: (0276) 223 98 27 Adres: Atatürk Mahallesi Çivril Caddesi No:48 Merkez, Uşak

ZONGULDAK ŞÖNİM

Telefon: (0372) 222 12 14 Adres: Meşrutiyet Mahallesi Yeni Sokak No:1 Merkez, Zonguldak

B) BARO KADIN DANIŞMANLIK MERKEZLERİ ve ADLI YARDIM SERVİSLERİ

Pek çok ilde bulunan baro bünyesindeki kadın hakları birimlerine yardım talebinde bulunabilir ve hukuki danışmanlık desteği alabilirsiniz.

C) ACİL DANIŞMA HATLARI

ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı

ALO 155 Polis İmdat

ALO 156 Jandarma İmdat

ALO 112 Acil Tıbbi Yardım Hattı

ALO 157 İnsan Ticareti Mağdurları Acil Yardım ve İhbar Hattı

Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı (0212) 656 96 96 ve (0549) 656 96 96

D) BAĞIMSIZ veya BELEDİYELERE BAĞLI KADIN SİĞİNAKLARI

Bağımsız veya belediyelere bağlı sığınak sayısı son derece azdır. Bağımsız sığınaklar, ev içi şiddete maruz kalan tüm kadınlara sığınma ve korunma imkanı sunmak, kadınlar için yeni yaşam alternatiflerini dayanışma içerisinde ortaya çıkarabilmek, gereken yönlendirmeyi yapmak, kadınların şiddete karşı hak bilinci edinmesini ve özgüven kazanmasını sağlamayı amaçlar. Bu sığınaklar ayrıca telefonla danışmanlık vermenin yanında psikolojik, hukuki ve mesleki rehberlik konusunda da yüz yüze danışmanlık desteği de vermektedir.

ADANA KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ DERNEĞİ (AKDAM)

(0322) 453 53 50 / akdam.adana@yahoo.com

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ

(0312) 507 24 24

ANKARA ÇANKAYA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ

(0312) 458 89 00 Dahili: 1154

ANKARA KEÇİÖREN BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ

(0312) 359 33 22

DIYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SİĞİNMAĞI

(0412) 226 22 98 - (0412) 229 48 80 dikasum@hotmail.com

DÜZCE BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ

(0380) 514 45 34

İSTANBUL EYÜP BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0212) 440 05 00 / sosyal@eyup.bel.tr

İSTANBUL KADIKÖY GENÇ KIZ SİĞİNMA EVİ

(0216) 474 52 61 / iletisim@genckizsiginmaevi.org

İSTANBUL KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

0212 411 08 35

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 293 42 93

İZMİR ALİAĞA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 616 19 80 / Dahili: 191

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 367 73 88

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 999 29 29 / Dahili: 4705

İZMİR KARŞIYAKA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 399 40 81

İZMİR ÖDEMİŞ BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 545 11 99

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

(0212) 292 52 31-32

www.morcati.org.tr / morcati@morcati.org.tr

E) BAĞIMSIZ veya BELEDİYELERE BAĞLI KADIN DANIŞMA ve DAYANIŞMA MERKEZLERİ

Kadın örgütlerinin işlettiği bağımsız kadın danışma ve dayanışma merkezlerinin yanı sıra son yıllarda pek çok belediye de kadınlar için danışma merkezleri açtı ve açıyor. Özellikle kadın örgütlerinin işlettiği merkezler, kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığı, ekonomik, sosyal ve politik dışlanmaları göz önüne alarak, kadınların kendi ihtiyaçlarına yönelik talep ve görüşlerini hayata geçirmek üzere bir araya geldikleri ve uğradıkları ev içi veya ev dışı şiddete karşı hukuksal ve psikolojik danışmanlık desteği alabildikleri, birbirleriyle dayanışma içinde oldukları bir ortamın oluşmasını amaçlıyor.

ADANA

ADANA KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ DERNEĞİ (AKDAM)

(0322) 453 53 50 / akdam.adana@yahoo.com

ADİYAMAN

KADIN YAŞAM DERNEĞİ

(0416) 214 99 97 / akayder@hotmail.com

AĞRI

DOĞUBEYAZIT BELEDİYESİ SEMA YÜCE KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0472) 312 01 52

ANKARA

ANKARA BAROSU ALO GELİNCİK HATTI

(0312) 444 43 06

KADIN DAYANIŞMA VAKFI

(0312) 430 40 05 - (0312) 432 07 82

www.kadindayanismavakfi.org.tr

kadindv@yahoo.com.tr

YENİMAHALLE BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0312) 332 08 71 ve 335 22 96

ÇANKAYA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0312) 458 89 00, Dahili: 1154

ANTALYA

ANTALYA KADIN DANIŞMA MERKEZİ ve DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0242) 248 07 66

www.antalyakadindanismanadernegi.org

antalyakadindanismanadernegi@gmail.com

ANTALYA KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ

(0242) 243 69 92 / info@antalyakentkonseyi.org.tr

AYDIN

KUŞADASI BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0256) 614 58 42

BATMAN

SELİS KADIN MERKEZİ

(0488) 214 07 26 / jlyan72zane@hotmail.com

BURSA

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Sosyal Hizmetler

Şube Müdürlüğü Eşitlik Birimi (0224) 716 31 96

NİLÜFER BELEDİYESİ KONAK KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ

(0224) 452 82 13 / nilufer@nilufer.bel.tr

NİLÜFER BELEDİYESİ GÖRÜKLE KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ

(0224) 483 71 15 / nilufer@nilufer.bel.tr

MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0531) 033 88 44 / morsalkimdernegi@hotmail.com

ÇANAKKALE

ÇANAKKALE KADIN EL EMEĞİNİ DEĞERLENDİRME DERNEĞİ-DANIŞMA MERKEZİ (ELDER)

(0286) 217 06 03 / elderkadinmerkezi@gmail.com

ÇANKIRI

ÇANKIRI KADIN DANIŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

iletisim@kadindayanisma.org

DİYARBAKIR

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ACIL DESTEK HATTI

(0412) 444 79 49

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (DİKASUM)

(0412) 226 22 98 - (0412) 229 48 80

dikasum@hotmail.com

BAĞLAR BELEDİYESİ KARDELEN KADIN MERKEZİ 1

(0412) 236 93 11 / kardelenkadinevi@outlook.com

BAĞLAR BELEDİYESİ KARDELEN KADIN MERKEZİ 2

(0412) 234 20 41 / kardelenkadinevi@outlook.com

BİSMİL BELEDİYESİ NUJİN KADIN MERKEZİ

(412) 415 01 05 / nukev@mynet.com

CEREN KADIN DERNEĞİ

(0412) 251 58 27 / cerenkadindernegi@hotmail.com

ÇINAR BELEDİYESİ JİNWAR KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0412) 511 21 78 / jinwarkadin@hotmail.com

ERGANİ BELEDİYESİ SELİS KADIN MERKEZİ

(0412) 611 30 07 / bilgi@ergani.bel.tr

KAMER VAKFI

(0412) 228 10 53 - (0530) 664 44 10

d.kamervakfi@gmail.com

(KAMER Vakfı'nın 23 ilde şubesi bulunmaktadır, hangi illerde olduğuna ilişkin bilgiyi KAMER Vakfı Merkezinden veya

www.kamer.org.tr adresinden edinebilirsiniz.)

KAYAPINAR BELEDİYESİ EKİN CEREN KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0412) 237 88 26 / cerendanismanlik@hotmail.com

KULP BELEDİYESİ ZOZAN EREN KADIN MERKEZİ

(0412) 831 23 82

LİCE BELEDİYESİ NUJİYAN KADIN MERKEZİ

(0412) 861 21 04 / nujiyankadin@hotmail.com

SELİS KADIN DERNEĞİ

(0412) 224 77 28 / seliskadin@yahoo.com

SİLVAN BELEDİYESİ MEYA KADIN MERKEZİ

(0412) 711 27 11 / meya_kadin@hotmail.com

SUR BELEDİYESİ KADIN DESTEK MERKEZİ

(0412) 223 00 16 18 / surkdm@hotmail.com

SUR BELEDİYESİ AMİDA KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0412) 223 88 01 / amidakadin@gmail.com

YENİŞEHİR BELEDİYESİ KADIN

EĞİTİM PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHABİLİTASYON MERKEZİ (EPİDEM)

(0412) 226 60 02 / epidem@diyarbakiryenisehir.bel.tr

HAKKARİ

HAKKARİ BELEDİYESİ BİNEVS KADIN MERKEZİ

(0438) 211 28 60 / hakkaribinevs@hotmail.com

HATAY

MOR DAYANIŞMA KADIN DERNEĞİ

(0539) 390 29 96

İSTANBUL

ATAŞEHİR BELEDİYESİ

(0216) 570 50 00 / Dahili 1611/1648

BEŞİKTAŞ BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0212) 319 42 42 / Dahili 5022

BAKIRKÖY BELEDİYESİ ÖZGEÇAN KADIN DANIŞMA EVİ

(0212) 466 39 39

KADIKÖY BELEDİYESİ

(0216) 542 50 00 / Dahili 1221/1517

KADIKÖY BELEDİYESİ ALO KADINA ŞİDDET HATTI

(0216) 349 9 349

KAĞITHANE BELEDİYESİ

(0212) 321 40 40

KARTAL BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0216) 280 64 06

KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA VE SİĞİNMA EVİ

(0212) 411 08 35 / sosyalyardim@kucukcekmece.bel.tr

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0216) 531 30 00 / Dahili: 3264, 3075

ÜMRANİYE BELEDİYESİ

(0216) 443 56 00

PENDİK BELEDİYESİ

441 81 81

BAŞAK KÜLTÜR VE SANAT VAKFI

(0216) 420 49 68 / basaksanat@gmail.com

CİNSEL ŞİDDETLE MÜCADELE DERNEĞİ - İSTANBUL

0 (542) 5853990 / www.cinselsiddetlemucadele.org

info@cinselsiddetlemucadele.org

GÖKKUŞAĞI KADIN DERNEĞİ

(0212) 244 83 00 / gokkusagikadin@hotmail.com

KADININ İNSAN HAKLARI - YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

(0212) 251 00 29 / www.kadinininsanhaklari.org

newways@wwhr.org

KADINLARA HUKUKİ DESTEK MERKEZİ DERNEĞİ (KAHDEM)

www.kahdem.org.tr / kahdem@gmail.com

KADINLARLA DAYANIŞMA VAKFI (KADAV)

(0212) 251 58 50 / www.kadav-ist.org

info@kadavist.org

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

(0212) 292 52 31 ve 32 / www.morcati.org.tr

morcati@morcati.org.tr

İZMİR

İZMİR KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0232) 482 10 77 - (0530) 443 52 93

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE KADIN SİĞİNMA EVİ

(0232) 293 42 93

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 367 73 88

İZMİR BERGAMA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 632 80 46

